DEMOKRATİK EĞİTİM VE SENDİKAL MÜCADELEDE

öğretmenin birliği

Sayı: 10 Mart 1980

DEMOKRATİK ÖĞRETMEN HAREKETİ DURDURULAMAZ



Politika
susturulamaz!

İşçi sınıfımız, emekçi halkımız «Bir Ekmek, Bir Politika» diyordu. Burjuvazi, halkımızın ekmeğinden sonra, şimdi de «Politika»sına göz dikti. Dağıtımını engelleyerek, kâğıt tahsisini kısarak, soruşturmalar, davalar açarak, yazarlarını, sorumlularını tutuklayarak susturamayacağını, yıldıramayacağını anlayınca, sonunda kapatmak zorunda kaldı. Ama gene susturamayacaklar işçi sınıfının sesini. Buna güçleri yetmeyecek. Çünkü işçi sınıfımız, emekçi halkımız «Bir Ekmek, Bir Politika» demekte diretiyor, diretecek.







başyazı

DEMOKRASİ İÇİN SAVAŞ VE ÖĞRETMENLER

Burjuvazinin sınıf terörünün hedefi

İşbirlikçi tekelci burjuvazi, öğretmen yığınlarını açlık ve işsizlikle terbiye etmek, baskı ve zulümle sindirmek, örgütsüz bırakarak susturmak istiyor. 24 Aralık işbırakma eylemini bahane eden Amerikancı Demirel iktidarı, demokratik öğretmen hareketine bütün hışmıyla saldırdı. Yüzbinlerce eğitim emekçisinin meslek örgütü TÖB - DER kapatıldı. Merkez yöneticilerinden sonra yüzlerce öğretmen önderi, sıkıyönetim zindanlarına atıldı, işkenceevlerine götürüldü. Binlerce öğretmen açığa alındı. Okullar polis ve jandarma zoruyla işgal edildi. Kitlesel soruşturmalar sürüyor.

Burjuvazinin sınıf terörünün bu boyutlara ulaşmasında, kuşkusuz öğretmen hareketinin aylardır içine itildiği eylemsizliğin, goşistlerin bu bataklıkta boy veren provakatif çıkışlarının da payı vardır. Fakat, demokratik öğretmen hareketine yönelik çok yönlü saldırıyı, salt bu olgularla açıklamak mümkün değildir.

Faşist diktatörlüğün önündeki engeller

12 Mart gericiliğinin çöküşünden sonra halkımız, eskiye oranla daha elverişli konumlar ve demokratik kazanımlar elde etti: Bir çok anti - demokratik engel aşıldı. Sınıf sendikaları ve işçi hareketinin birliği doğrultusunda önemli adımlar atıldı. 1 Mayıs yasağı parçalandı. Genel grev yasağı bir kaç kez kırıldı. 141 ve 142. maddeler pek çok yerde işlemez hale geldi. İşçi sınıfı partisine özgürlük belgisi yığınlara, milyonlara maloldu. Sosyalizmi amaçlayan sosyalist partiler —TİP, TSİP— kuruldu. Barış savaşı ülke çapında örgütlü, yığınsal boyutlara ulaştı.

İşçi sınıfımızın, emekçi halkımızın kanı pahasına elde ettiği bu kazanımlar, çok yönlü bunalımdan faşist diktatörlükle çıkmak isteyen egemen burjuvazinin uğursuz yolu üzerindeki önemli engellerdir. İşbirlikçi tekelci burjuvazi şimdi bu engelleri sıkıyönetimle, baskı yasalarıyla, CIA destekli faşist terörle, ikili kölelik anlaşmalarıyla, süngü zoruyla aşmak istiyor. Burjuvazinin demokratik öğretmen hareketine yönelik sınıf saldırısı böylesi kanlı bir planın parçasıdır.

«Kurtulmak yok tek başına»

Öğretmen yığınları bugün, komünist ozan Bertolt Brecht'in ölümsüz dizelerinde dile gelen gerçeğin her zamankinden daha çok bilincindedir: «Kurtulmak yok, tek başına / Yumruktan ve zincirden. / Ya hep beraber ya da hiç birimiz.»

Açığa alınan öğretmenlerin göreve döndürülmesi, tutuklananların serbest bırakılması, soruşturmaların durdurulması, TÖB - DER'in açılması için Türkiye'nin dört bir yanında bütün okullardan yükselen dayanışma eylemleri bunun açık kanıtıdır. Öğretmenlerin Tariş işçilerinin direnişini desteklemek için İzmir'de proletaryanın saflarında verdikleri onurlu kavga bunun açık kanıtıdır. Gestapo suratlı Milli Eğitim Bakanının, eylem birliği içinde yükselen öğretmen, veli, öğrenci direnişinden korkuya kapılıp ara tatilini uzatması, bütün okulları kapatması bunun açık kanıtıdır.

Türkiye demokrasi güçleri baskı ve zulme teslim olmuyor. İşçi ve emekçiler bunalımın yükünü taşımayı reddediyor. Holdingçilerin ekonomik yıkımına, baskılarına yığın direnişleriyle, yığın savaşlarıyla cevap veriyorlar. Türkiye proletaryası ve emekçi halkı işçi sınıfının politik hareketinin öncülüğünde politik demokrasi için savaşıyor. Politik demokrasi için verilen savaş, devrim için savaşın ayrılmaz bir parçasıdır.

İşçi sınıfımız ve onun saflarında kenetlenen demokrasi güçleri, eşikte duran askersel gerici faşist diktatörlüğe geçit vermeyeceklerdir. Bunalımdan çıkılabilmesi, ancak ulusal demokratik cephede birleşen tüm halk güçlerinin, sosyalizme açılan ileri demokratik devrimi utkuya ulaştırmasıyla olanaklıdır. Halkın ezici çoğunluğuyla emperyalizmin işbirlikçisi bir avuç tekelci arasında kıyasıya süren bu kavgada, öğretmen yığınlarının yeri, bütün anti - faşist, anti - emperyalist, anti - tekel güçlerin eylem ve cephe birliğidir.



ara tatili neden uzatıldı ?

OKULLARI KAPATMAKLA KURTULAMAYACAKSINIZ !

Milli Eğitim Bakanlığı, açlık paketlerine, kölelik anlaşmalarına ve faşist baskı yasalarına karşı işçi sınıfımızın ve emekçi halkımızın direnişinden öğretmenleri kopartmak için ara tatilini uzattı. Genel bir direnişe doğru giden yığın çıkışlarına aktif katılan, Maraş cankırımını protesto için eyleme geçen öğretmenlerin, öğrenciler ve velilerle kurduğu dayanışma, burjuvaziyi korkuttu. Açığa alınan binlerce öğretmenin yerine vekil bulamayan ve eğitimi felç eden eğitim ve öğretmen düşmanları kurtuluşu ara tatilini uzatmakta buldular.

Öğretmen düşmanı, gestapo suratlı bakan, Osmanlı maarif nazırının mantığıyla eğitimdeki bunalımın üstesinden gelmeyi, okullar, öğretmenler ve öğrenciler olmadan bakanlık yapmayı tasarlıyor.

Öte yandan içinde yaşadığımız çetin koşullarda, ara tatilinin uzatılması tekelci güçlerin daha başka karanlık planlarını da içeriyordu. Askeri faşist diktatörlüğe geçit vermeme, sosyalizme açılan ileri demokratik erkin kurulması savaşımında öğretmenleri işçi sınıfının savaşımından uzakta tutmak, bu planın bir yanıydı. Öte yandan TÖB - DER'i kapatan işbirlikçi burjuvazi, ara tatilini uzatmakla öğretmenler arasındaki örgütlülüğü, dayanışmayı ve güçbirliğini dağıtmak istiyordu. Pişmanlık belgeleriyle öğretmenleri bölmeye ve yılgınlık tohumları ekmeye çalıştı. Bu arada yeni sürgün listelerinin hazırlanması, eğitimin militaristleştirilmesi, eğitim kurumlarındaki faşistlerin örgütlendirilmesi, anti - komünizm propagandası ile kamuoyunun yanıltılması için zaman kazanmayı hesaplıyordu.

Ancak örgütlü öğretmen yığınları oynanmak istenen karanlık tertiplerin bilincindedir. Öğretmen ve eğitim düşmanları boşuna umutlanmasınlar. Okullar bir kale gibi savunulacaktır.

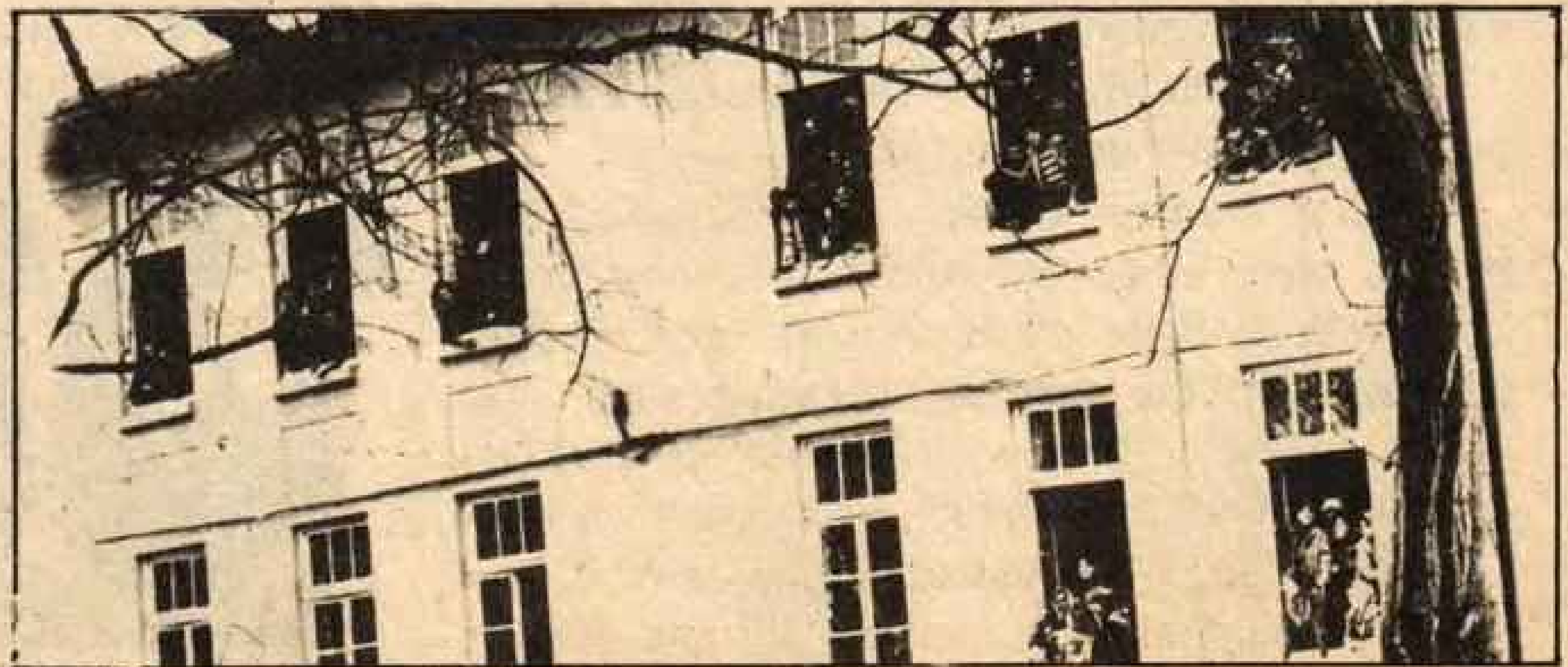
OKULLARIMIZ TOPLAMA KAMPI OLAMAZ !

Bugün sıkıyönetimin uygulandığı kentlerin büyük bir bölümünde okullar bir hapishane görünümündedir.

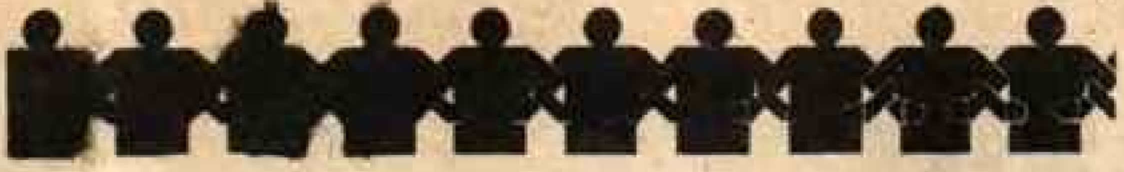
Okulların açık olduğu günlerde, her an patlayabilecek süngülü tüfekleriyle jandarmalar ve ellerinde coplarını sallayan polisler öğrenciler arasında dolaşıyor, erkek - kız ayrımı gözetmeksizin dilediklerince üstlerini arıyor, tokatlıyor, ya da okulda mahsur bırakıyorlar. Ara tatilinde de okulların kimi askeri karargâh olarak, kimi de hapishane olarak kullanıldı. İşçi sınıfımız ve demokrasi güçleri faşist diktatörlük tehlikesine karşı direndikçe, burjuvazi tıka basa dolan hapishanelere, askeri kışlalara ve zindanlara yenilerini ekleyecek zaman bulamıyor. Bunun için, açığa aldıkları öğretmenlerle ve uzattıkları ara tatiliyle boşalttıkları okulları, tutukevi olarak değerlendirdiler (!). Edip iplik fabrikasında ekmek ve özgürlük savaşı veren, kadınlı erkekli 600 işçi beş gün süreyle Bakırköy Kartaltepe İlkokulu'na hapsedildi. Okulun çevresi, süngü takmış jandarmayla çevrildi. Okul bahçesinde oyun oynayan çocuklar dağıtıldı.

TV'de ya da boyalı basında arzıendam eden sermaye sözcüleri istedikleri kadar, öğretmen, okul ve çocuk sevgilerinden söz etsinler, toplama kampına çevrilen okullar onların ikiyüzlülüklerini ortaya seriyor.

OKULLARIMIZ HAPİSHANE DEĞİL, EĞİTİM - ÖĞRETİM KURUMLARIDIR!
ASKER KIŞLAYA,
POLİS KARAKOLA,
ÖĞRETMEN - ÖĞRENCİ OKULLARA...



Kartaltepe İlkokulu (toplama kampı) nda hapsedilen kadınlı erkekli işçiler



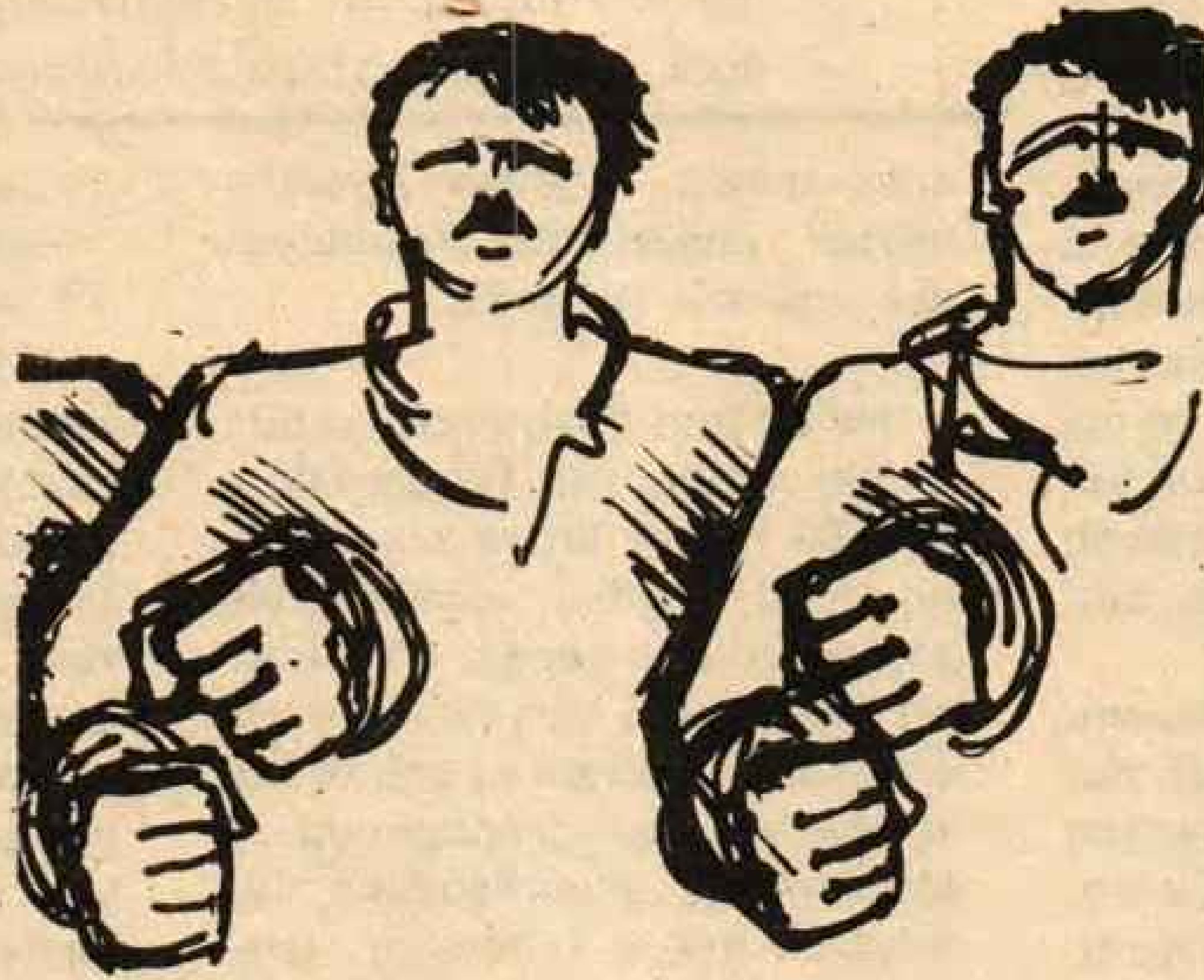
DEMOKRATİK ÖĞRETMEN HAREKETİNDE EYLEM BİRLİĞİ



Burjuvazinin TÖB - DER'in kapısına kilit aSıp geniş öğretmen yığınlarını örgütsüzlüğe itmek istediği bir dönemde, Birlik - Dayanışma, Devrimci Demokrat Öğretmen, Demokratik Merkeziyetçiler ve Demokrasi İçin Birlik, eylem birliği platformu oluşturdu. Merkezî olarak oluşturulan eylem birliği platformu, demokratik öğretmen hareketinin bugünü ve geleceği açısından son derece önemli bir adımdır.

Türkiye'de gerici faşist güçlerin öğretmenlere ve TÖB - DER'e yönelik çok yönlü saldırılarını artırmalarında, sınıf savaşındaki objektif gelişmelerin yanı sıra, örgüt içi çekişmelerin, dağınıklığın, eylemsizliğin, maocuların ve goşistlerin provokasyonlarının da önemli etkisi olmuştur. Demokratik öğretmen hareketinde, bütün bu olumsuzları aşacak potansiyel güç, bilinç ve kadrolar mevcuttur.

Bunun yanı sıra burjuvazinin derinleşen çözümsüz bunalımı, eşikteki faşist diktatörlük tehlikesi, hergün yeni ve ileri boyutlara ulaşan yığın direnişleri geniş yığınlara faşizme, emperyalizme, tekellere ve şovenizme karşı emek ve özgürlük cephesinin zorunluluğunu, kaçınılmazlığını daha bir somut biçimde kavratmaktadır. Türkiye işçi sınıfı, onun politik öncüsü, hayatın her alanını kapsayacak böylesi bir cephenin örülmesi için savaşıyor.



Demokratik öğretmen hareketinde dört sağlıklı ve büyük grubun gerçekleştirdiği eylem birliğini, bu bağlam içinde ele amak gerekir.

Dergimizin bir önceki sayısında yayınlanan «Örgütsel Birlik ve Yığınsal Savaşım» başlıklı yazıda «Türkiye demokratik öğretmen hareketinde gerici faşist güçlerin heveslerini kur saklarında bırakacak güçler vardır. İşçi sınıfının savaş yolunda yürüyen öğretmenler, örgütsel birlik ve yığınsal eylemler için devrimci sorumluluk duyan bütün gruplarla, savaşımın her alanında somut adımlar atmaya, insanca bir yaşam için omuz omuza dövüşmeye hazırdırlar» deniliyordu. Birlik - Dayanışma gerçekleştirilen eylem birliği platformunun içinde bu anlayışla yer almaktadır.

Türkiye öğretmenleri, işçi sınıfımız ve emekçi halkımız önünde yeni, ağır ve onurlu bir sınavdan geçmektedirler. Açıktaki arkadaşlarımızın görevlerine döndürülmesi, açıktaki öğretmenlerle etkin ve yaygın bir hukuk, maddi, moral dayanışma kampanyasının örgütlenmesi, örgütümüzün açılması, tutuklu arkadaşlarımızın serbest bırakılması, yığınsal soruşturmaların durdurulması için geniş öğretmen yığınlarının harekete geçirilmesi, savaşa sürülmesi, gecikmeden çözümlememiz gereken acil görevlerimiz arasındadır. Bunun için merkezî olarak hazırlanan eylem perspektifi ve programı doğrultusunda birlik platformunun özverili kadroları, öğretmen yığınlarının içine dalmalı, yığın bağlarını güçlendirmeli, yaratıcı örgütlenme ve çalışma yöntemleri geliştirmelidirler. Sağlanan birliği, sosyal mücadelenin içinde ete kemiğe büründürmeliyiz.

Demokratik öğretmen hareketinin çözmesi gereken asıl sorun, örgütsel dağınıklık ve eylemsizliktir. Maceracılık ve yılgınlık, bu bataklıkta boy veriyor. Burjuvazi, küçük burjuva anarşizmini böylesi ortamda kullanıyor. Birliğimiz, bu birliğin öğretmen yığınlarında yarattığı coşku, önümüzdeki engelleri aşacaktır.

Uğruna nice acılara, kahırlara, baskılara katlandığımız, uğruna göğsümüzü faşist teröre siper ettiğimiz, küçük ve bencil çıkarları elimizin tersiyle ittiğimiz dava, işçi sınıfımızın, emekçi halkımızın «savaşsız ve sömürüsüz bir dünya» davasıdır. Bağımsız, özgür, aydınlık bir Türkiye davasıdır. Öğretmenlerin ekmek ve onur davasıdır. Savaşacağız ve kazanacağız.

Eğitimde yeni bir militarist saldırı:

MİLLİ GÜVENLİK DERSLERİ

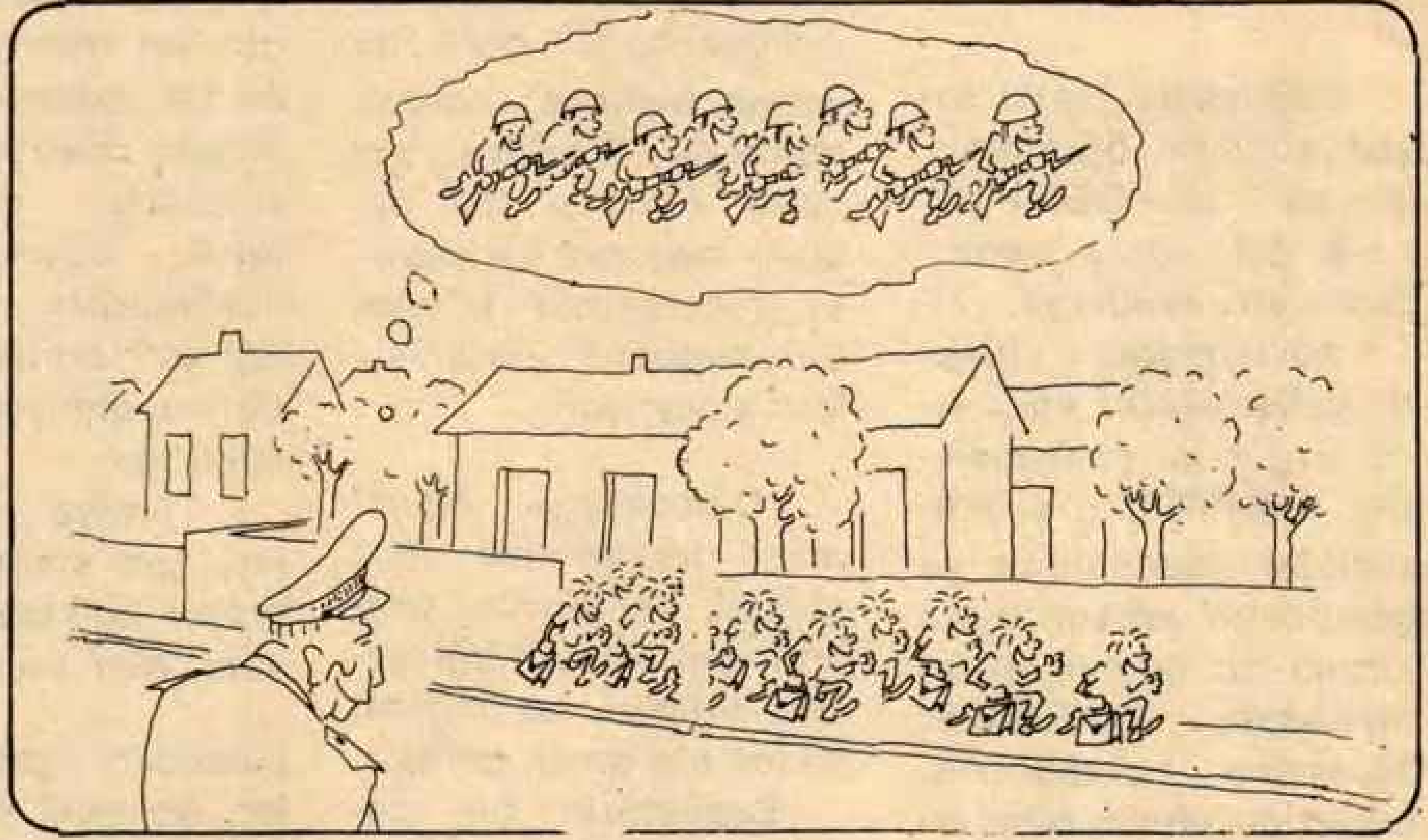
● Onlar, Hitler Almanya'sından kopye edilmiş Nazi eğitim sisteminin harpçi, barış ve insanlık düşmanı metotlarını halkımızın körpe dimağlarına yerleştirmek için öğretmenleri bir araç olarak kullanmak istiyorlar.

Sömürü düzenlerinde sınıf savaşımı kızıştıkça erki elinde bulunduran sınıf, konumunu yitirmemek için her çareye başvurur. Özellikle genç kuşakların dikkatlerini başka tarafa çekmek için büyük çaba harcar. Halklar arasındaki düşmanlıktan büyük yarar umar. Zamanını doldurmuş geçmişe el atarak, kaybolmuş bir üretim biçiminin savaşlarını, yengilerini, geleneksel yapıdaki tüm gerici ve bağnaz olguları toplumun yeni, dinamik ve değişiklik isteyen güçlerinin önüne bir engel olarak çıkartır.

Çağımızdaki kapitalist-emperyalist sistemin en büyük dayanaklarından olan militarizm, böyle bir ideolojiyle, soğuk savaş ve savaş kışkırtıcılığı ile ayakta durabiliyor. Bugün bakanlığın hazırladığı ve önümüzdeki günlerde uygulamaya koyacağı Milli Güvenlik Dersleri, böylesi zehirli bir ideolojiye hizmet amacını güdüyor. Onlar, Hitler Almanya'sından kopye edilmiş Nazi eğitim sisteminin harpçi, barış ve insanlık düşmanı metotlarını halkımızın körpe dimağlarına yerleştirmek için, öğretmenleri bir araç olarak kullanmak istiyorlar. Onlar, bir çiçek gibi üzerinde özenle emek harcadığımız taze beyinleri kendi faşist emelleri için kullanmayı amaçlıyorlar. Onlar, bugüne kadar Milli Güvenlik öğretmeni adıyla liselere yerleştirdikleri militarizmi, ilkokullara dek yaymak istiyorlar.

NATO'nun dayatmasıyla bütçedeki silahlanma harcamalarının 163 milyar liraya çıkarılmasının, bu eğitim politikasıyla doğrudan bağı vardır. Çünkü silah tekellerinin kârı için aşırı silahlanma giderlerine, ancak barış düşmanı bir propaganda ve eğitimle kılıf giydirilebilinir. 163 milyarlık askeri bütçenin, içerinde Sağlık Sosyal Yardım ve Sanayi Bakanlığı da olmak üzere onbir bakanlığın bütçesine eşit olması bunu gösteriyor.

Ne var ki, barış dostu öğretmenler, yıllardır «halklar arasında kardeşlik, komşularımızla dostluk» ülküleriyle yetiştirdiği genç dimağları, demokrasi güçleriyle birlikte bu hain kurtlara asla teslim etmeyecek, okullara şu veya bu görevle yerleştirilecek Şili tipi muhbirlere ve militarizm aşılayan yöntemlere karşı vargüçleriyle direneceklerdir.

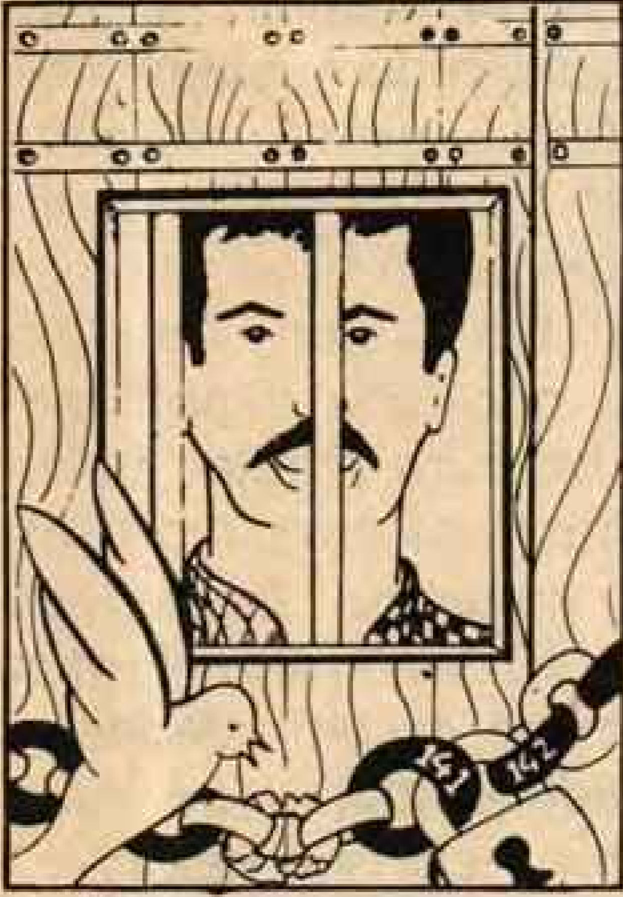


demokrasi güçleri eğitimin militaristleştirilmesine karşı çıkıyor

Demokratik öğretmen hareketinin temsilcileri, yurdun dört bir yanında yaptıkları toplantılarda, okullara sokulmak istenen militarist ideolojiye geçit verilmeyeceğini açıklıyorlar. Öğretmenler yanında işçi sendikaları, Türkiye Yazarlar Sendikası, İKD Genel Başkanı Beria Onger ve Uluslararası Çocuk Yılı Demokratik Örgütler Sekretaryası da yaptıkları yazılı açıklamalarda, milli güvenlik yönetmeliği ile okullara getirilmek istenen militarist eğitim politikasını protesto ettiler. Sözkonusu milli güvenlik yönetmeliğinde, ilkokuldan başlayarak tüm orta öğretim kurumlarına Milli Güvenlik Dersleri konuyor, var olanların da ders saati arttırılıyor. Bu dersler, askeri eğitimden geçmiş subay üniformalı ya da sivil kimselerce verilecek. Derslerde, öğrencilere askeri oyunlar, yürüyüşler, marşlar öğretilecek, askeri kışlalardan sağlanmış savaş araçları tanıtılacaktır. Özellikle ortaokul ve liselerde, faşist ve ırkçı yöntemlerle öğrenciler askeri birlikler şeklinde örgütlenmeye şimdiden alıştırılacaklardır.

ÜÇY - Demokratik Örgütler Grubu yaptığı açıklamada, «çocuklarımıza okullarda askeri ve savaş eğitimi değil, sanat, kültür ve spor eğitimi yaptırılmalıdır. Çocuklarımız, şoven, militarist, savaşçı bir ruhla değil, barışçı, toplumcu ve dostluk ruhuyla eğitilsin istiyoruz. Çocuklarımızın ders araçları olarak silahlara değil, laboratuvarlara, işliklere gereksinimi vardır. Ancak böyle bir ruhla eğitilmiş kuşaklar, ulusal bağımsızlığımıza ve barışa sahip çıkarak toplumsal gelişmemizi sağlayabilir. Ana - babaları, eğitimcileri, barış ve demokrasi güçlerini bu doğrultuda savaşıma çağırıyoruz» demiştir.

TÜM POLİTİK TUTUKLULARA ÖZGÜRLÜK!



Ülkemiz baştan başa zindana döndü. Yığınsal tutuklamalar birbiri peşisıra sürüp gidiyor. Ulusal bağımsızlık ve demokrasi için yola düşmüş binlerce ilerici - yurtsever aylardır zindanlarda tutuluyor. Bir çok kişi zindanlarda yer kalmadığı için, gözetim altında kalmak koşuluyla salıveriliyor.

Niğde zındanlarında yıllardır işkence gören yüzlerce politik tutuklu, kamuoyuna ulaştırdıkları bir bildiri ile kendilerine yapılan zulmü açıkladılar. Mamak, Selimiye, Davutpaşa ve Adana kışlalarında da aynı durum sözkonusu. Enternasyonal marşı nedeniyle tutuklanan Maden - İş, Bank - Sen ve Baysen yöneticileri, ulusal ve uluslararası dayanışma sonunda serbest bırakıldılar. Oysa TÖB - DER yöneticileri mahkemeye çıkarılmaksızın aylardır tutuklu bulunuyorlar. İşbirlikçi burjuvazi, hiçbir suç unsuru bulamadığı demokratik yığın örgütlerini sudan gerekçelerle kapatıyor ve yöneticilerini tutukluyor.

Burjuvazi, elinden gelse tüm namuslu insanları, zindanlara dolduracak. MADEN - İŞ, BANK - SEN ve BAYSEN yöneticilerinin salıverilmek zorunda bırakılışlarının da gösterdiği gibi, burjuvazinin tutuklama saldırısını püskürtecek güç, yığınsal protestolardır. Özgürlükleri elinden alınmış binlerce politik tutuklu ve örgüt yöneticileri, milyonlardan oluşan emekçi halkın temsilcileridir. Onların tutukluluğunu kaldıracak güç de milyonların öfkeli sesidir.

TÖB - DER YÖNETİCİLERİNE VE TÜM POLİTİK TUTUKLULARA ÖZGÜRLÜK!

Talip Öztürk'ün devrimci anısından



Talip'in devrimci anısının kirletilmesine izin vermeyeceğiz.

KİRLİ ELLERİNİZİ ÇEKİN!

Geçtiğimiz günlerde cinayet suçundan yargılanan bir faşist, sıkıyönetim mahkemesine elinde tuttuğu bir gazetedeki yazıyı göstererek suçsuzluğunu (!) kanıtlamaya çalışıyordu. Mahkemedeki faşist, Ali İhsan Özgür'ün katili, MHP İstanbul Gençlik Kolları Başkanı Kâzım Ayaydın, suçsuzluğunu (!) kanıtlamak için kullandığı gazete de «İşçinin Sesi»dir.

İngiltere'de yayınlanan «İşçinin Sesi» sözkonusu sayısında Talip Öztürk'le ilgili bir yazı yayınlamıştı. Yazıya göre Talip de «İşçinin Sesi» taraftarları gibi «bolşevik» (!) ti. Tam bu konuda açıklama yapacağı gün öldürülmüştü.

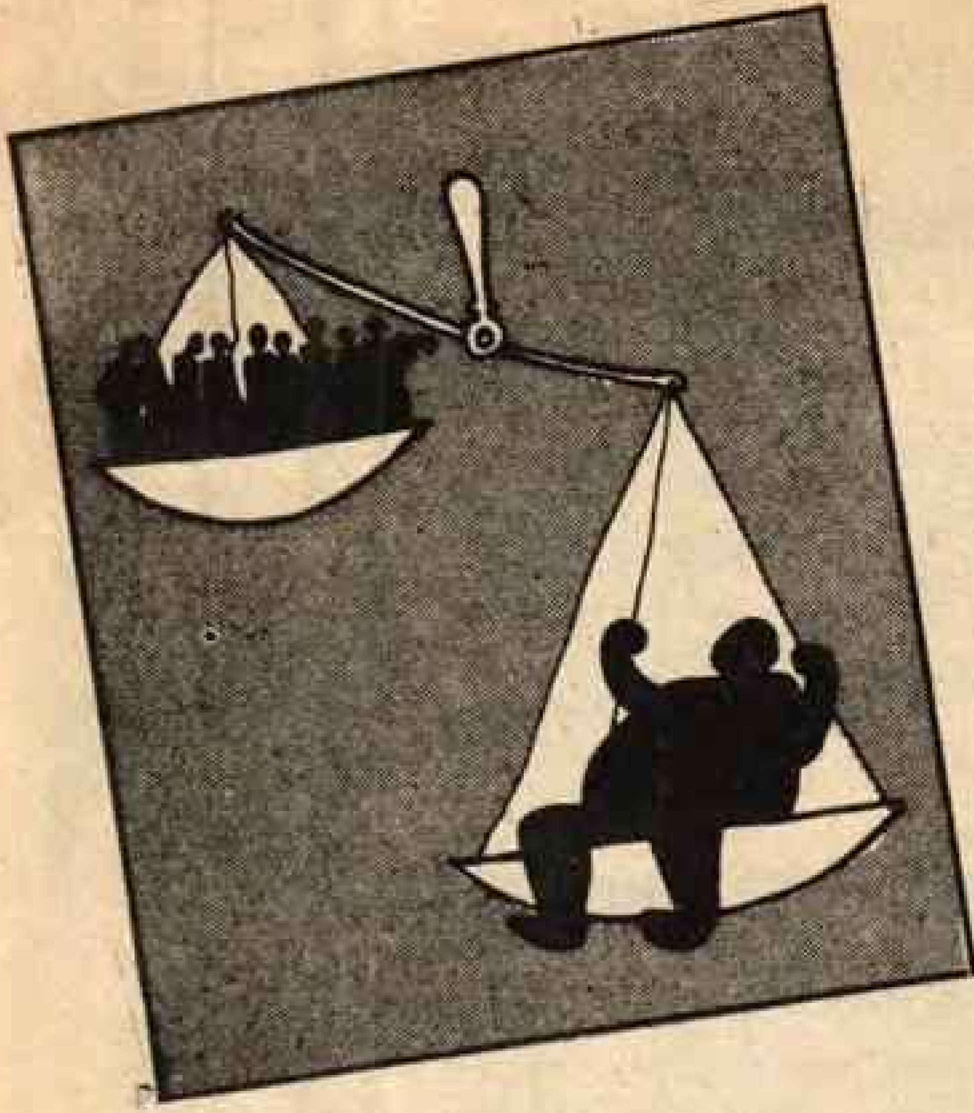
«Gördünüz mü» diyordu eli kanlı faşist, «İşçinin Sesi»nin bu yayınına dayanarak, «Ali İhsan Özgür'ü de, Talip Öztürk'ü de komünistler öldürdü.» Aynı yayını MHP'nin borazanı Hergün gazetesi, günlerce anti - komünist hezeyanlarına sakız yaptı.

İnsan hafsalası için yalanın, çarpıtmanın, çirkinliğin de bir sınırı vardır. Talip Öztürk gibi ölümsüz ölülerimizin devrimci anısına uzanan ağılı dilleriyle «İşçinin Sesi» çevresine kümelenen bir avuç troçkist, bu sınırları çoktan aştılar.

Doğrudur. Ölüler haklarında söylenen yalanları tekzip etme olanağına sahip değildir. Talip için de böyledir bu. Ama Talip'in her saniyesi işçi sınıfının politik hareketine, savaş yoluna adanmış onurlu bir yaşamı var. İşte bu yaşam, onbinlerce öğretmenin tanığı olduğu bu büyük yaşam, yalanlarınızı suratınıza çarpıyor.

Sizin elleriniz hiç çıkmayacak yağlı bir karaya, işçi sınıfının politik hareketine düşmanlığın karasına bulaştı. Her soydan bozguncunun, Vedat Nedim'lerin, Şevket Süreyya'ların, maocusunun, goşistinin elinde aynı kara vardır. İşçi sınıfının savaş yolunda yürüyen öğretmenler, Talip Öztürk'ün anısını kirletmenize izin vermeyecekler. Kirli ellerinizi Talip arkadaşımızın devrimci anısından çekin!

AÇIĞA ALINAN ÖĞRETMENLERİN HUKUKSAL DURUMLARI VE SOSYAL HAKLARI



«Görevden uzaklaştırma», «açığa alma» ve «işten el çektirme» aynı anlama gelen tabirlerdir.

Bu konuda yasal düzenleme 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 137 - 145'inci maddelerinde yer almıştır.

«Görevden uzaklaştırma» bir «ihtiyati tedbir» (geçici önlem) olarak kabul edilmiştir.

«Görevden uzaklaştırma» yetkisinin kullanılabilmesi için, ilgilinin görevi başında kalması halinde soruşturmanın esenlikle yürütülemeyeceğini gösteren ciddi, somut ve açık karinelerin (belirtilerin, ihtimallerin) bulunması gerekir. Daha somuta inilecek olunursa, kanıtların yok edilmesi, değiştirilmesi, soruşturmanın engellenmesi, güçleştirilmesi gibi nedenlerin bulunması gerekir.

Uygulamada, daha çok, irtikâp, rüşvet, ihtilâs, zimmete para geçirme gibi eylemlerden dolayı memurlar görevden uzaklaştırılırlar...

DANIŞTAY DAİRELER KURULU, 6.6.1969 gün ve E. 1969/296,K.1969/465 sayılı ilâmında aynen şöyle demektedir: «...**İşten elçektirme, tahkikatın selâmeti için başvurulan idarî bir tedbir niteliğinde olup, bu yetkinin kullanılabilmesi için ilgilinin görevi başında kalması halinde tahkikatın selâmetle yürütülemiyeceğini gösterir ciddi ve açık karinelerin bulunması gerekir.»**

Görevden uzaklaştırılan devlet memurları hakkında görevden uzaklaştırmayı izleyen **10 İŞ GÜNÜ İÇİNDE soruşturmaya başlanması şarttır.**

Memuru görevden uzaklaştırdıktan sonra memur hakkında hemen soruşturmaya başlamayan, keyfi olarak ya da garaz ve kini dolayısıyla bu yetkisini kötüye kullandığı, yaptırılan soruşturma sonunda anlaşılan yetkililer, hukukî, malî ve cezaî sorumluluğa tabidirler.

GÖREVDEN UZAKLAŞTIRILAN MEMURLARIN SOSYAL HAKLARI

Görevden uzaklaştırılan ya da göreviyle ilgili olsun olmasın herhangi bir suçtan tutuklanan ya da gözaltına alınan memurlara bu süre içinde aylıklarının üçte ikisi ödenir.

Görevden uzaklaştırılan, gözaltına alınan ya da tutuklanan memurlar, yasanın öngördüğü sosyal hak ve yardımlardan hiç bir kısıntı yapılmadan faydalanmaya devam ederler.

Bazı okul saymanlıkları ve Mal Müdürlükleri, açığa alınan öğretmenlerin aylıklarından olduğu gibi, «yakacak yardımları»ndan da 1/3 kesinti yaparak ödeme yaptılar.

Bu uygulama yasaların açık hükmüne ve bu konudaki Yüksek Mahkeme kararlarına tamamen aykırıdır. Şöyle ki;

Devlet Memurları Yasası'nın 141. maddesine göre, görevden uzaklaştırılan ya da görevden uzak kalan memurların, bu süre içinde sadece aylıklarının 1/3'ü kesilir. Diğer yararlandıkları «sosyal hak ve yardımlar»dan hiç bir kesinti yapılamaz. Adı geçen bu maddenin birinci paragrafı aynen şöyledir: «Görevden uzaklaştırılan ve görevi ile ilgili olsun veya olmasın her hangi bir suçtan tutuklanan veya gözaltına alınan memurlara, bu süre içinde aylıklarının üçte ikisi ödenir. Bu gibiler bu kanunun öngördüğü sosyal hak ve yardımlardan faydalanmaya devam ederler.»

Görüldüğü gibi, yasa maddesi gayet açık ve nettir.

Bu açıklamanın ışığında, aylıkları ile birlikte «yakacak yardım»larından ve diğer sosyal hak ve yardımlarından da kesinti yapılan, açığa alınan öğretmen arkadaşlar, dilekçeyle ilgili makamlara baş vurarak, aylık dışı kesilen kesintilerin verilmesini istemelidirler.

İsteklerine olumlu cevap alamazlarsa Danıştay'a başvurmak gerekir.

Görevden uzaklaştırma geçici önlemi sona erip görevine iade edilen memurların aylıklarından kesilen 1/3'ler kendilerine ödenir ve görevden uzakta geçirdikleri süre, terfilerinde hesaba katılır, değerlendirilir.

GÖREVDEN UZAKLAŞTIRMA TEDBİRİNİN KALDIRILMASI VE MEMURUN GÖREVE TEKRAR BAŞLATILMASI

Soruşturma ya da yargıla-



ma sonunda yetkili mercilerce :

a) Haklarında memurluktan çıkarmadan başka bir disiplin cezası verilenler;

b) Yargılamanın men'ine ya da beraatına karar verilenler;

c) Hükümden önce haklarındaki soruşturma genel af ile kaldırılanlar;

d) Görevlerine ve memurluklarına ilişkin olsun ya da olmasın memurluğa engel olmayacak bir ceza ile hükümlü olup cezası ertelenenler;

bu durumların kesinleşmesi üzerine, derhal görevlerine iade edilirler...

Ayrıca, devlet memurunun soruşturmaya konu olan fiilinin, kamu hizmetinin devamına engel olmadığının anlaşıldığı hallerde, soruşturma sonuçlansın sonuçlanmasın «görevden uzaklaştırma tedbiri» her zaman kaldırılabilir.

GÖREVDEN UZAKLAŞTIRMA GEÇİCİ ÖNLEMİNİN SÜREŞİ

Görevden uzaklaştırma, bir disiplin kovuşturması olduğu takdirde en çok **üç ay devam edebilir.** Bu süre sonunda hakkında karar verilsin, verilmesin, memur görevine iade edilir.

Eğer, görevden uzaklaştırma, bir cezaî kovuşturmayla ilgili ise bu süre üç ayı geçebilir. Bu durumda görevden uzaklaştırmaya yetkili âmir, görevden uzaklaştırdığı memurun durumunu iki ayda bir inceleyerek göreve dönüp dönmemesi hakkında bir karar verir ve durumu ilgiliye bir yazı ile tebliğ eder

GÖREVDEN UZAKLAŞTIRMA İLE İLGİLİ DANIŞTAY'DA AÇILACAK DAVA

Görevden uzaklaştırılan memur, soruşturmanın sonucunu beklemeden, görevden uzaklaştırıldığına dair emri tebellüğ ettiği tarihten başlamak üzere 90 gün içinde «yürütmeyi durdurma» istemiyle Danıştay'da iptal davası açabilir.

yurt dışındaki öğretmenlerimizin de örgütlenmeleri engelleniyor

Türkiye öğretmenlerinin demokratik yığın örgütü TÖB - DER'i kapatan Demirel hükümeti, şimdi de yurt dışındaki öğretmenlerimizin, bulundukları ülkelerdeki öğretmen sendikalarına üye olmalarını engellemeye kalkışıyor. Eğitim bakanlığı yetkilileri tarafından, F. Almanya'da ve diğer ülkelerdeki öğretmenlere imzalatılmak istenen 19 maddelik belgede, Türkiye'li öğretmenlere sendikal ve politik faaliyetlerin yasak olduğu, bu yasağa uymayanların meslekten atılacağı belirtiliyor. F. Almanya Eğitim ve Bilim İşçileri Sendikası, yaptığı yazılı açıklamada, bu anti - demokratik tavrın uluslararası anlaşmalara aykırı olduğunu, faaliyetleri asıl engellenmesi gerekenlerin, F. Almanya'daki gerici - faşist cinayet örgütleri olduğunu belirtmiş, Türk hükümetinin tavrını protesto etmiştir.



NRW. TÖB-DER'in kapatılmasını protesto etti

F. Almanya'da örgütlü olan NRW — TÖB (Türkiyeli Öğretmenler Birliği), ülkemizdeki anti - demokratik baskıları, faşist saldırıları kınayan, tutuklu bulunan TÖB - DER yöneticilerinin ve diğer politik tutukluların salıverilmesini isteyen bir bildiri yayınladı. Bildirinin sonuç bölümünde şöyle deniyor: «NRW - TÖB, halkımızın ve halk güçlerimizin anayasal direnişini coşku ile alkışlar. Halkımızı, bu tarihi görevini yerine getirmekten alıkoyanlar, ergeç bunun hesabını vermek zorundadırlar. Nitekim, Mussolini ve Hitler döneminin sorumluları, yıllar sonra bugün insanlığa karşı işledikleri cinayetlerin hesabını veriyorlar. Bu amaçla NRW - TÖB, Cumhurbaşkanına, Genelkurmay Başkanına ve Eğitim Bakanı Fersoy'a birer telgraf çekerek sorumluluklarını hatırlatmayı bir görev sayıyor.»

NRW - TÖB'ün Fersoy'a çektiği telgrafta ise «Sizler ve emir kulu müdürleriniz Demirel'in kâhyaları olabilirsiniz. Ama Milli Eğitim sizin çiftliğiniz değildir. Şu kış gününde binlerce öğretmeni acımasız kıyanlar, eğitim tarihinin kara sayfalarına bir leke gibi geçerken, demokratik öğretmen hareketi TÖB - DER yücelerek ebediyen yaşayacaktır.» denilmektedir.

DEMOKRATİK YIĞINSAL PROTESTO, EYLEMSİZLİK, GOŞİZM

Goşistlerin ve maocuların yığınlardan kopuk, terörist çıkışlarını da malzeme olarak kullanan işbirlikçi tekelci burjuvazi 24 Aralık demokratik protesto eylemi üzerine yoğun bir yaygara kopardı. Bütün ülkede terör estirdi. Eylemin yığınsal yanını gizlemek için bütün takım taklavatını seferber etti. Günlerce sistemli bir «anarşi, komünizm, bölücülük» propagandası yürüttü.

Oysa gerçek nedir? Faşistlerin Maraş'ta yarattığı kitle kırımı yakın tarihimizde karanlık bir dönemeçtir. Sıkıyönetim Maraş'la birlikte geldi. Demokratik kazanımları bir bir budayarak sürüyor. Maraş'ı kana bulayan gizli açık faşist örgütler, MHP'si, ÜGD'si birer cinayet şebekesi olarak çalışmaya devam ediyor. CIA destekli faşist hareket yeni Maraş'ların peşinde. Emekçi halkımız açık faşist bir diktatörlüğün pençesine itilmek isteniyor.

Maraş cankırımının yıldönümünde, böylesi bir ortamda, hem eli kanlı faşistleri lanetlemek, hem de yeni faşist girişimlere karşı savaştaki kararlılığı belirtmek, bırakınız başka şeyleri, insan olmanın, demokrat olmanın gereğidir. Nitekim 24 Aralıkta yurdun dört bir yanında emekçi halkımız bu amaçla çeşitli protesto eylemlerinde bulunmuştur. Geniş öğretmen yığınları da Maraş cankırımının yıldönümündeki demokratik protesto eylemlerine bir günlük işbırakımıyla katılmışlardır.

24 Aralık demokratik yığınsal protesto eyleminin TÖB - DER açısından zaafları yok mudur? Elbette vardır. Bu zaaflardan birincisi ve en önemlisi örgütün aylardır, içine itildiği eylemsizliktir. Son kongrede işbaşına gelen merkez yönetimi, örgütsel birliği sağlayacak, öğretmen yığınlarına güven verecek, kitleye sosyal savaşın gereklerine uygun olarak önderlik edecek durumda değildir. Dünya görüşleri, yığın örgütü ve demokrasi mücadelesi, sınıf mücadelesi anlayışları temelden farklı gruplardan oluşan bu yönetimin zaaflarını, sosyal pratik kısa sürede gözler önüne sermiştir.



Türkiye'nin son derece önemli sosyal ve politik çalkantılara sahne olduğu bir dönemde koca örgüt iki temel sınıfın arasında yalpalayıp durmuş, ağır bir suskunluğun içine itilmiştir. Goşizmin ağırlıkta olduğu, bir yanıyla maocu gericiliğe bulaşmış bir yönetimden başka türlüsü de beklenemezdi. Hem bu olgunun doğasından hem de merkez yönetimin yapısından ileri gelen nedenlerle demokratik öğretmen hareketinde goşist çıkışlar uç vermiştir. Bu çıkışlar zaten yaralı olan kitle güveninin daha da sarsılmasına yolaçmıştır.

Bu dönemde demokratik öğretmen hareketindeki sağlıklı grupların ilkeli ve programlı bir şekilde biraraya gelip tutarlı bir kitle bloku oluşturamamalarının da varılan olumsuz noktada kuşkusuz önemli ölçüde payı vardır.

Öğretmen yığınları 24 Aralık demokratik protesto eylemlerine bu koşullar altında katılmışlardır. Goşistlerin ve maocuların provakatif çıkışlarını engellemenin yolu, 'aman provokasyon olur' diye yığınları seçeneksiz bırakmak değildir. Goşistlere provokasyon alanı bırakmamak için daha çok öğretmeni savaşıma çekmektir. Birlik - Dayanışma 24 Aralıkta bunu yapmıştır. Eylemsizliği yeğleyen kimi gruplar da aynı tavrın içine girseydi kuşkusuz daha kapsamlı sonuçlar alınacaktı.

«Yığın direnişi, yığın savaşı, macera yok!» Bizim belgimiz budur. Ve devrimciler geçmişe 'külün içinden ateşi almak' için bakarlar. Şimdi görev, TÖB - DER'in açılması, tüm tutuklu öğretmenlerin serbest bırakılması, açıktaki arkadaşlarımızın görevlerine döndürülmesi, kitlesel soruşturmaların durdurulması için güçlerimizi birleştirmek, bütün okullarda dayanışma eylemlerini yükseltmektir. Birlik - Dayanışma, Demokratik Merkeziyetçiler, Devrimci Demokratlar ve Demokrasi İçin Birlik'in merkezî olarak oluşturdukları eylem birliği platformu, demokratik öğretmen hareketinin hem bugünü, hem de yarını açısından büyük önem taşıyor. Burjuvazinin hareketimize yönelik sınıf saldırısını püskürtmenin bir başka yolu yoktur.

DEMOKRATİK ÖĞRETMEN HAREKETİ YAŞIYOR VE SAVAŞIYOR

Demirel'in uğursuz hükümet programına bağlı olarak emekçi yığınların savaşım örgütleri bir bir kapatıldı, yöneticileri tutuklandı. CHP sağ kanadının başlattığı toplumsal muhalefetin olmadığı bir Türkiye ütopyasını, Demirel daha da acımasız yöntemlerle gerçekleştirmek istiyor. Böylelikle İKD ve İGD'den sonra, TÜS - DER, TÜTED, Genç - Öncü ve TÖB - DER de kapatıldı. Burjuvazi böylelikle emekçi halk güçlerinin örgütsüzlüğe, dağınıklığa ve savaşımın dışına düşeceğini sanıyor. Ama aldanıyor. Demokratik öğretmen hareketinin yılmaz temsilcilerinin yurdun dört bir yanında düzenledikleri yığınsal toplantılar, ortaya koydukları özverili çalışma, dayanışma kampanyaları ve gösterdikleri yüksek moral, demokratik öğretmen hareketinin susturulamadığını, susturulamayacağını gösteriyor.



Adapazarı'nda yapılan geceye katılım yığınsal oldu

ADAPAZARI'NDA ÖĞRETMEN DAYANIŞMA GECESİNE 800 KİŞİ KATILDI

Adapazarı'nda düzenlenen öğretmen dayanışma gecesine, çevre illerden ve İstanbul'dan gelen 800'ü aşkın öğretmen katıldı. Gecede işçi sınıfının ölümsüz ozanı Nazım Hikmet'ten şiirler söylendi. Öğretmenlerin hazırladığı senaryo, öğretmen korosunun eşliğinde sunuldu. Adapazarı TÖB-DER başkanı İrfan Samsun ve Geyve TÖB-DER şube başkanı Rauf Aksoy, yaptıkları konuşmalarda demokratik öğretmen hareketinin savaşkanlığını hiçbir gücün altedemiyeceğini belirttiler. Gece yüzlerce kişinin ayağa kalkarak birlikte söyledikleri Enternasyonal marşıyla sonuçlandı.

BALIKESİR - ÇANAKKALE ÖĞRETMENLERİNİN TOPLANTISI

Balıkesir ve Çanakkale yöresi öğretmenlerinin toplantısı 12 Ocak'ta Burhaniye'de yapıldı. Yaklaşık 400 öğretmenin katıldığı toplantıda 24 Aralık eyleminin değerlendirilmesi yapıldı. Balıkesir şube başkanı Hıfzı Akşoy, Bandırma ve Çanakkale yöresindeki demokratik öğretmen hareketinin öncüleri, yaptıkları konuşmalarda ülkemizdeki faşist tehlikenin çözümlenmesi üzerinde durdular, üçlü çağrının yaşama geçirilmesinin ivediliğini vurguladılar. Toplantı Balıkesir öğretmenlerinden oluşmuş koronun eşliğinde Mustafa Suphi ve ondört yoldaşının öyküsünü anlatan senaryo ile bitti.

ÇAYCUMA'DA ÖĞRETMEN DAYANIŞMA GECESİ

Çaycuma'da düzenlenen öğretmen dayanışma gecesine öğretmenlerin yanısıra ilçedeki işçi, esnaf, memur, gençler ve köylü kesiminden 500'ü aşkın ilerici katıldı. Gecede ulusal kurtuluş savaşından günümüze kadar süregelen tarihsel süreç ve buna bağlı olarak demokratik öğretmen hareketi, senaryo - oyun mizanseni içinde sunuldu. Ulusal kurtuluş savaşının utkuya vardırılmasında tüm emekçilerin güç birliğinin vurgulandığı senaryo, sık sık «Birleş Ulusal Demokratik Cephede» belgisiyle kesildi. Birçok demokratik kuruluştan ve CHP sol kanat parlamenterlerinden mesajların okunduğu gece, baştan sona kadar coşku ve yığınsallık içinde geçti.

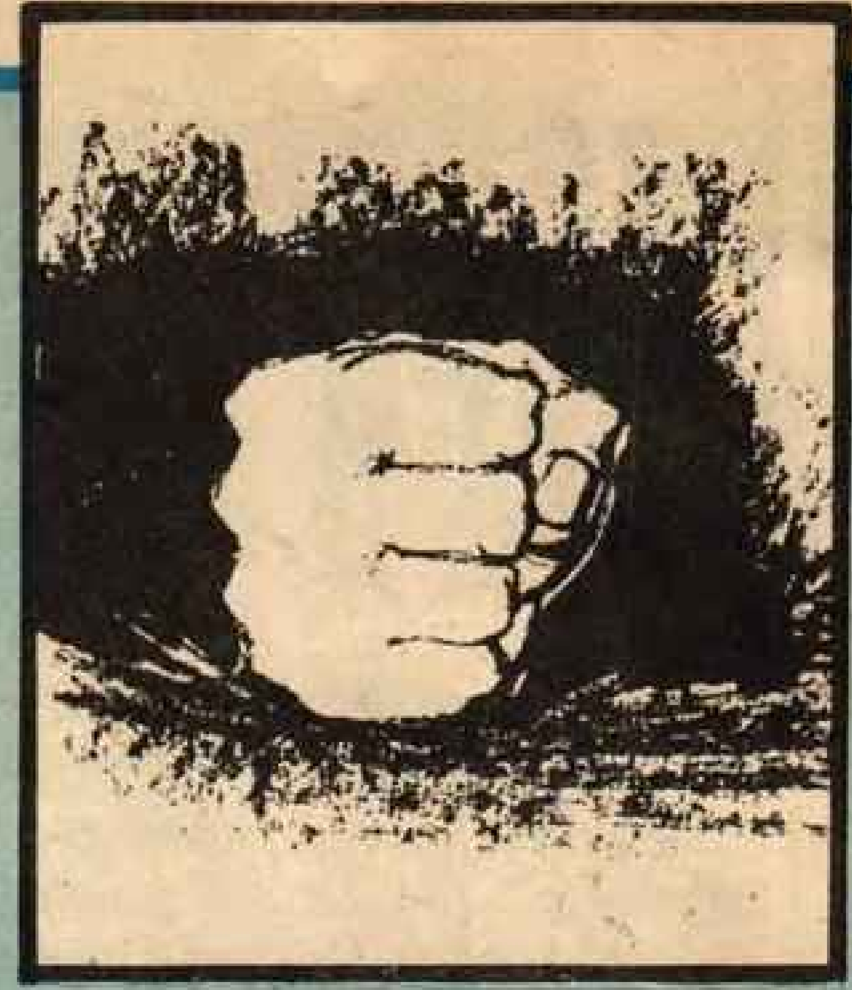


Uzunköprü'de yapılan toplantıdan bir görünüm

UZUNKÖPRÜ'DE «TÜRKİYE'DE FAŞİST TERÖR» KONULU TOPLANTI DÜZENLENDİ

TÖB - DER Uzunköprü Şubesi, KÖY - KOOP Edirne Birliği, Edirne Barosu ve TEKSTİL Edirne Şubesinin birlikte düzenledikleri «Türkiye'de Faşist Terör» konulu açık oturuma, öğretmenler, köylüler, işçiler ve gençler katıldı. Toplantıda Edirne barosundan Erdal Kalkan, «terörün kaynağında kontr-gerillanın işlevi», Tekstil Edirne Şube başkanı Sadık Kızanlık, «işçi sınıfı hareketinden kopuk maceracı grupların faşist terörün yaratılmasında oynadıkları rol», KÖY - KOOP'tan Yusuf Serin «faşist terörün amacı» ve TÖB - DER Uzunköprü şube başkanı Reşat Balaban da «faşist teröre karşı mücadelede eylem ve cephe birliğinin önemi» konuları üzerinde durdular. Toplantıya CHP Edirne saylavı S. Sabri Öznal da katılarak sosyalist ülkelerle kapitalist ülkelerin karşılaştırmasını yaptı ve Sovyetler Birliği'ne yaptığı geziden izlenimler anlattı.

PROLETARYANIN VE TÜM DEMOKRASİ GÜÇLERİNİN İZMİR DİRENİŞİ



İzmir proletaryasının, demokrasi güçlerinin direnişinde, işçi sınıfının politik öncüsünün savaş hattı, bir kez daha sosyal savaşın denek taşında doğrulandı.

Sınıf savaşımında yıllara bedel günler, haftalar vardır. Böylesi günlerde yığınlar binlerce kez kitapla, yazıyla, konuşmayla söylenen gerçekleri kendi öz deneyleriyle kavrarlar. Devrimci düşünce, yığınların elinde maddi güce dönüşür. Geçtiğimiz ay içinde İzmir proletaryası, İzmir'in emekçi halkı ve tüm demokrasi güçleri, böylesine zengin, yoğun günler, haftalar yaşadılar.

Tariş işçilerinin işlerine, ekmeklerine göz diken Demirel iktidarının saldırısıyla başladı olaylar. Tariş işçileri, işyerlerine eli kanlı faşist militanların yerleştirilmesiyle, Tariş'in faşistleştirilmesi girişimlerine boyun eğmediler. Kendilerinin olan üretim araçlarını, ekmeklerini, onurla ve kararlılıkla savundular.

Onların gerici - faşist güçlerin bütün araçlarıyla başlattığı sınıf saldırısına karşı kaldırdıkları direniş bayrağını, güçlü elleriyle sınıf kardeşleri, demokrasi güçleri kavradı.

Tank, panzer, asker, polis destekli saldırının karşısında, savaşımın zengin ve değişik biçimlerini ustalıkla uyguladılar. Barikatlara, alanlara çıktılar. Sosyalizme açılan ileri demokratik devrimin iktidar yolunda kendi güçlerini, kendi deneyleriyle gördüler. Sınıf düşmanının bütün «kardeşlik, vatan millet» edebiyatına rağmen, nasıl acımasız olduğunu, kucağında çocuğuyla yere yatırılan işçi anada, polisin «esir alıp» silahına siper ettiği emekçide yaşadılar.

Ülkenin dört bir yanında Tariş işçileriyle dayanışma eylemleri yükseldi. Demokrasi güçleri, birliğin önemini bir kez daha somut olarak kavradılar.

İzmir proletaryasının, demokrasi güçlerinin direnişinde, işçi sınıfının politik öncüsünün savaş hattı, bir kez daha sosyal savaşın denek taşında doğrulandı. Bu hat yığınların bilincinde daha duru, daha açık yer etti.



Bu onurlu kavgada İzmir öğretmenleri, baştan sona proletaryanın barikatlarında, demokrasi güçleriyle omuz omuza dövüştüler. İşçi sınıfının savaş yolundan yürüyen öğretmen kadroları, savaşımın ateş çemberinden geçti. Öğretmen yığınlarına önderlik etmede, atılganlıkta, direngenlikte parlak bir sınav verdiler. Örgütlü savaşımdaki eksiklerini gördüler.

Şimdi burjuvazi İzmir'de de sıkıyönetim ilan etti. Korkusunda yerden göğe haklıdır.

Ülkemizdeki bütün emek ve özgürlük güçleri gibi, İzmir direnişi biz öğretmenlerin de yolunu aydınlatıyor. Yığınlardan kopuk, onları savaşa sürmeden hiç bir şey yapılmaz. Demokratik öğretmen hareketi, gerici faşist güçlerin çok yönlü ateşini, geniş öğretmen yığınlarının çıkışlarıyla, savaşlarıyla geriletebilir, susturabilir.

TÖB - DER'i, öğretmenleri örgütsüz bırakmak için kapattılar. Bu saldırıya, tek tek bütün ilerici, demokrat öğretmenleri örgütlü kavgaya çekerek cevap vereceğiz. Sabırlı, inatçı, yorulmaz bir kitle çalışması yürüteceğiz. Öğretmenlerin günlük savaşımlarına önderlik edeceğiz. Ve bu yığın potansiyelini, enerjisini, coşkusunu, işçi sınıfının cephe savaşına, iktidar savaşına bağlayacağız.

Şimdi kavganın alanı bütün ülkedir. Yığın direnişlerinin alanı bütün ülkedir. Öğretmenler olarak bu alanda, bu kavgada safa gireceğiz.

İZMİR MİTİNGİ EYLEM BİRLİĞİNİN İLERİ BİR ADIMI OLDU

İzmir'deki demokratik kitle örgütlerinin kararlaştırdığı ve DİSK'in öncülük ettiği İzmir yığınsal mitingi 26 Ocakta yapıldı. Mitinge katılan 100 bini aşkın demokrasi savaşçısı içinde, Mehmet Çakmak ve Talip Öztürk'ün büyük boy portreleri ile «Yolumuz İşçi Sınıfının Savaş Yoludur» belgisi altında yürüyen öğretmenler en kalabalık kortejlerden birini oluşturdular. Öğretmenler, Malatya, Ankara, Ege, Trakya ve Marmara'dan koşup gelerek mitinge katıldılar. DİSK üyesi sendikalar, aralarında İzmir TÖB - DER şubesi de olmak üzere İzmir demokratik kitle örgütleri, TİP, TSİP, İGD, İKD, İLD, Genç-Öncü, GSB, Dev - Genç, Tüs - Der, ve Birlik - Dayanışmacı öğretmenlerin güç ve eylem birliğinin en görkemli bir örneği olan İzmir yığınsal mitingi, TARİŞ işletmelerini hedef alan faşist saldırıya karşı yaman bir ihtar oldu. Miting sonunda, yöneticileri enternasyonal marşı söylendi gerekçesiyle tutuklanmış olan Maden-İş, Bank - Sen ve Baysen üyesi işçiler, binlerce ağızla birlikte enternasyonali söylerken, kentin içine dağılmış gruplar «TKP'ye özgürlük» belgisini atıyorlardı. Daha sonra İzmir mitinginin olumlu örnekleri, Antalya, Çanakkale, Ordu, Bandırma, Geyve ve Edirne yığınsal mitingleriyle tekrarlandı.





Demokrasi güçleri İzmir'de burjuvaziyi bir kez daha korkuttular

dünyanın bütün çocuklarıyla birlikte

Doğu Karadeniz demokrasi güçleri, 19 Ocak'ta Çaycuma'da «kıyımları, sürgünleri ve baskı yasalarını protesto mitingi» düzenlediler. Miting öncesinde, tertip komitesinde bulunan Selüloz - İş Sendikası yöneticileri tutuklandı. Fakat miting engellenemedi. İşçi sendikalarının, yoksul köylülerin, ilerici gençliğin, öğretmenlerin, TİP ve Birlik Yolu örgütlerinin katıldığı miting yığınsal oldu.

Mitingde «Yaşasın Afgan devrimi» ve «Yaşasın Sovyetler Birliği» pankartı taşıyan iki çocuk, savcılıkça gözaltına alındı. Bu olay üzerine mitinge katılan öğretmenlerden birinin kızı olan Deniz Öztürk, izlenimlerini gazetemize gönderdi. Bir bölümünü yayınlıyoruz :

«... Miting alanı ana - baba günüydü. Abiler, teyzeler, amcalar... Babam beni çocukların arasına koydu. Bu ikinci mitinge gelişimdi. Benim elimde «Babalarımız öldürülmesin» arkadaşımda ise «Füze değil, süt istiyoruz» pankartı vardı. Konuşmalar yapıldı, sloganlar atıldı. Biz de slogan attık. Bizleri alkışladılar. Hava soğuktu ama ben üşümüyordum. Etrafımızda polisler, jandarmalar vardı. Tüfekleri bize doğru çevrilmişti. Bazıları bize düşmanmış gibi bakıyorlardı. Acaba neden korkuyorlardı bizden. Adam öldürenleri yakalasalar ya?.. Kürsüden, iki çocuğun pankartlarında «Yaşasın Afgan devrimi» ve «Yaşasın Sovyetler Birliği» yazdığı için polisler tarafından götürüldüğünü söylediler.

Sen hiç merak etme gözaltında tutulan kardeşim, bunların hesabını birgün vereceklerdir. ...Dün gece seni düşündüm gözaltında tutulan çocuk. Ne yaptılar sana? Üşüdün mü? Uyuyabildin mi? Sana da işkence yaptılar mı? Ama korkma, bütün Afgan çocukları seninle, bütün Sovyet çocukları senin yanında. Sen gözaltında hiç yalnız kalmadın. Dünyanın bütün çocuklarıyla birlikte şarkılar söylediniz.»



Çaycuma'da yapılan mitingde öğretmenler

TÜRKİYE ÖĞRETMENLERİNDEN AFGAN DEVRİMİNE BİN SELAM!

Emperyalizm, 1978 Nisan devrimiyle Afgan halkının kendi yazgısını kendi ellerine almasını ve yüzyıllardır süren sömürüye son vermesini hazmedemiyor. Aylardır düzmece haberler üreterek Sovyetler Birliği'ne ve onun Leninci dış politikasına saldırıyor.

Ülkemizde de tekelci sermayenin denetim ve yönetimindeki TRT ve güdümlü basın - yayın organları, merkezî olarak üretilen bu düzmece haber - yorumları hergün birinci ve baş haber olarak veriyorlar.

Ethem Nejat'larla Türkiye öğretmenlerinin ön saflarda yer aldığı Ulusal Kurtuluş Savaşımızda nasıl Amerikan ve İngiliz mandacıları devrime karşı çıkmışlarsa, Afganistan'da da gerici güçler devrime başkaldırdılar.

Devrimini yapan Afganistan halkı, doğaldır ki karşı devrimci ayaklanmayı da bastıracaktı. Ama daha ilk günden itibaren Amerikan emperyalizmi Maocu Çin'i ve Pakistan'ı kullanarak devrimi boğmaya çalıştı. Onbinlerce gerici, Çin ve Pakistan topraklarında kurulan kamplarda eğitilip silahlandırılarak CİA ajanlarıyla Afganistan'a sürüldü. Afgan halkı ve devrimci iktidarı emperyalist saldırıyla karşı karşıya geldi.

Afganıstan, B.M. yasası ve uluslararası anlaşmalara uygun olarak imzaladığı dostluk ve işbirliği anlaşması doğrultusunda Sovyetlerden yardım istedi. Sovyetler Birliği Afgan halkının ve onun ilerici iktidarının yardımına koştu. Bundan 60 yıl önce emperyalist saldırıya ve Amerikan mandacılarına karşı savaşta, halkımıza her türlü yardımı yaparak halkımız için güvenilir bir dost olduğunu kanıtlayan Sovyetler Birliği, o gün bize yaptığını bugün Afganistan'a yapmakta, onun devrimini ve devrim kazanımlarını korumada ona yardımcı olmaktadır.

Türkiye öğretmenlerinin onurluca yer aldıkları Ulusal Kurtuluş savaşımızdaki gerici güçlerin, İngiliz ve Amerikan mandacılarının kalıntıları, bugünün işbirlikçi tekelcileri, emperyalizmin Afganistan konusunda kopardığı yaygaradan yararlanmayı amaçlıyorlar. NATO'nun, CİA'nın özel olarak ürettiği düzmece haberlerle «Sovyet tehdidi» masalını, günlük boyalı basın ve devletin resmi televizyonunda



Afganistan karşı devrimcilerinden ele geçirilen
Amerikan ve Çin yapısı silahlar

değişmez haber olarak sunuyorlar.

«Sovyet tehdidi» masalı gerekçe yapılarak, üç - beş dolar için Amerika ile ikili kölelik anlaşmaları imzalanıyor, Sovyetlerle imzalanmış dostluk ve işbirliği anlaşması yırtılmak isteniyor, faşist baskılara, hayat pahalılığına karşı direnen halkımızın karşısına devlet terörü çıkartılıyor... Tekel'de, Antbirlik'te, Tariş'te işçilerimizin üstüne onbinlerce askeri, yüzlerce polisi sürüp «Rus askerine selam dur, Türk askerini arkadan vur» gibi adice yalanlarla kışkırtıcılık yapıyorlar; iç savaşı körüklüyorlar.

«Sovyet tehdidi» masalıyla, Kahramanmaraş kitle kırımını protesto eden onbinlerce öğretmeni görevden alıyor, demokratik örgütleri kapatıp yöneticilerini tutukluyor, onbinlerce üyesini kış ortasında kıyıyor, sürüyor ve hergün onlarcasını katlediyorlar.

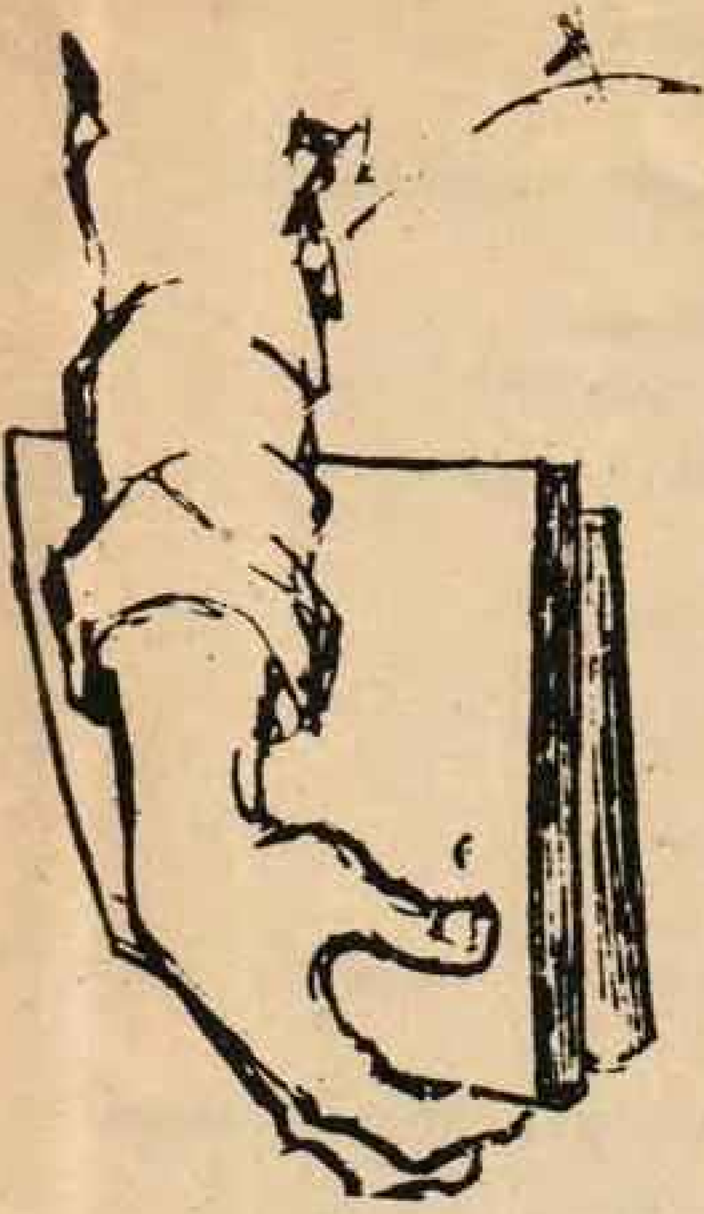
Ve yine «Sovyet tehdidi» masalıyla dünvada ve bölgemizde soğuk savaş kışkırtıcılıgı yapıyorlar.

Ama boşuna; Türkiye demokrasi, barış ve sosyalizm güçleri, Türkiye demokratik öğretmen hareketi, Türkiye öğretmenleri bu yalana kanmıyorlar.

Türkiye öğretmenleri, halktan yana ulusal demokratik bir eğitim kavgası verirken, baskı yasalarına, hayat pahalılığına, faşizm tehlikesine, yeni kölelik anlaşmalarına karşı çıkarken aynı zamanda bu karşı çıkmayı Afgan halkının ulusal ve sosyal kurtuluş savaşımıyla birleştiriyorlar.

Türkiye öğretmenleri, bugün Afganistan'da somutlanan, geçmişte ülkesinin tarihsel deneyimiyle bildiği proletarya enternasyonalizminin; bağımlılık, kölelik, sömürü ve ezgiden kurtulma savaşının başarıya ulaşmasında büyük bir güvence olduğunun bilincindedirler. Onun için, Sovyet tehdidi masallarıyla Türkiye ilerici güçlerine, Türkiye öğretmenlerine yapılan emperyalizmin ve Maocu gericiliğin her türlü saldırısını Türkiye ilerici güçleri ve Türkiye demokratik öğretmen hareketi geri püskürtecektir.

Türkiye öğretmenlerinden, Afgan devrimine ve proletarya enternasyonalizminin kararlı savunucusu Sovyetler ülkesine bin selam!



BİLİM EĞİTİM KURULTAYI

İzmir TÖB - DER, TÜMAS ve TÜMÖD şube başkanları, 24 - 28 Mart 1980 tarihleri arasında, İzmir Fuar Belediye Meclis salonunda beş gün süreli BİLİM EĞİTİM KURULTAYI düzenlemişlerdir. Kurultay programı, paneller, serbest bildiriler ve diğer sosyal etkinliklerden oluşmaktadır.

Kurultaya; işçi sınıfını temsilen birçok sendikacı, üniversite ve yüksekokulları temsilen çok sayıda profesör, öğretim üyesi, asistan, birçok ilerici CHP saylavı, Türkiye Yazarlar Sendikası'nın seçkin üyeleri, Türk Tabipler Birliği temsilcileri, tanınmış eğitimci - yazarlar ve öğretmenler katılmaktadırlar.

Türkiye Öğretmenler Sendikası TÖS'ün Devrimci Eğitim Şûrası ve TÖB - DER'in Demokratik Eğitim Kurultayı'ndan sonra Bilim Eğitim Kurultayı, eğitim sorunlarına ulusal - demokratik yeni açılımlar getirmede, eğitim emekçilerinin grevli, toplu sözleşmeli sendika hakkının alınmasında güçlü bir adım olacaktır.

Emperyalizmin, işbirlikçi tekellerin ve toprak beylerinin gerici politikalarından ayrılmayan ülkemiz eğitim politikası, ilkokuldan üniversiteye kadar çarpık, gerici, ırkçı ve şoven niteliktedir. Sorunun temelinde ise, emperyalizme bağımlılık yatmaktadır. Halktan yana ulusal demokratik bir eğitim için getirilen öneriler ulusal ve sosyal kurtuluş için verilen savaşıma da katkıda bulunacaktır.

Kurultay; on milyondan fazla insanımızın okuma - yazma bilmediği ülkemizde, eğitim ve eğitim sorunları, okul öncesi eğitimden, ilkokuldan üniversiteye ve yetişkinlerin eğitimine kadar ciddi inceleme - araştırma, çözüm ve çözüm önerileri bekliyen önemli ve ulusal sorunları içermesi açısından önem taşımaktadır.

Kurultaya katılan bilim adamları ve seçkin kişiler, kendi alanlarında uzman oldukları gibi, eğitim alanında da bugüne değin demokratik eğitim kavgasında yer almış yetkin kişilerdir.

Öğretim üyesi, öğretmen ve öğrencilerin hergün katledildiği, onbinlerce öğretmenin açığa alındığı, TÖB - DER'in kapatıldığı, yöneticilerinin tutuklandığı, eğitim kurumlarının faşistleştirildiği, eğitimin ilkokuldan başlıyarak askerileştirilmeye çalışıldığı günümüzde Bilim Eğitim Kurultayı eğitim alanında bizlere ulusal düzeyde yeni önemli perspektifler kazandıracaktır.

Eğitimin demokratikleştirilmesi, eğitim emekçilerinin sendikalaşma sorunu, üretime yönelik eğitim, ortaöğretimden yüksek öğretime geçiş sorunları, bilim, ideoloji ve eğitim ilişkisi, ülkemizde çocuk eğitimi, okul dışı eğitim... gibi ana konularda sözü - diyeceği olan tüm ilerici öğretmenlerden kurultay görev beklemektedir.

İllerde oluşturulacak delegasyonlarla katılınabileceği gigi, bağımsız olarak da kurultaya katılmak olanaklıdır.

Şimdiden bu önemli atılımlarıyla Kurultay düzenleyicisi arkadaşları kutluyor, tüm öğretmenleri kurultaya çalışmalarıyla katılarak desteklemeye çağırıyoruz.

Yazışma adresi :
Bilim Eğitim Kurultayı
Doç. Dr. Ataman Tangör
Ege Tıp Fak. Psikiyatri Kür.
BORNOVA - İZMİR
Tel : 18 19 20/3426



Demokratik eğitim için ileri

liceli mehmet

Sağıl da gel allı turnam
Kanlı karacam
Bir kazan altında kaynar Karadeniz'in
Bir kazan üstünde
Şimdi periler çıkar yoluna
Şimdi avcılar yol gösterir
Toplanır kuğular haberin verir :

Sen Liceli Mehmet misin
Diyarbakır'da vurulan
Üç kurşun alıp da kalbine
Kızıl bir bayrak gibi dürülen

Sen Liceli Mehmet misin
Alındı haberin, tutuldu yasın
Yine gizliyemedi gözyaşlarını Suphi yoldaşın
Okudu künyeni, adını andı
Gözlüğün düzeltti, eli ıslandı...

Ve Karadeniz'in altında
Ve Onbeşler katında
Şimdi bir ışık daha yandı
«Liceli Mehmet» adında

Toplamış senden öncekileri
Destanın okuyor Nejat yoldaşın
Kendi şafağının aydınlığında :

Ali Emirî Caddesi'nde
Gündüz gözüne
19 Aralık, dokuzyüzyetmişsekizde
Çaprazlama iki koldan
Yaylım ateş açıldı
Ömer Ağın ağır yaralı
Mehmet Çakmak ağır yaralı bile değil
Kalbine üç kurşun aldı

Ali Emirî Caddesi'nde
Gündüz gözüne
Ağalar, beyler vurulmuştur
Üçağaçlar kurulmuştur
Toprak silahla korunmuştur
Namus silahla
Silahla ömür bulmuştur baskı
Diyarbakır'da ve tüm Kürdistan'da
Ama 19 Aralık'ta
Ama bir dağıtımevinin önünde
Ama Mehmet'in kalbinde buluşan kurşunlar
En iyi eğitilmiş
Hedefi en iyi bilmiş kurşunlardı ki,
Bir yana koyup
«at-avrat-silah» kabadayılığını
Ve sonu gelmez sanılan «aşiret düşmanlığını»

Bir sınıfın cephaneliğinden kalkıp
Bir sınıfın canevinde buluşmuşlardı ki :

Birden yüreklerini yokladılar Diyarbakırlı analar. Birden gözlerini aradılar, seslerini toparladılar. Surlardan daha sessiz ve daha ağırdı bedenleri. Gene de ilk kez önünde gidiyorlardı erkeklerinin. Savrulan çarşaflarına aldırmıyorlardı ilk kez. İlk kez ufaldı Kale Surları; yassıldı, yarıldı üç yerinden. Tanıklık ederim ki, tarih, ipe-sapa gelmez şeylerin bir toplamı değildir. Haşa, O, bir sınıflar savaşıdır. O bir uzun gerdanlıktır; kara ak yeşil ve kızıl taşlardan dizilmiş. O bir kan ırmaktır toprağın altında, toprağın üstünde. O bakır yeşili bir irin gölü, kurtların kaynaştığı bir mağra-yaradır. Yükselen yapı, yontulan en görkemli pırlantadır ki, şavkı suların gülüşü ve sevincidir. O şimdi bir ananın gözleridir ki, Mehmet'in kalbine inen kurşunları eritir. O şimdi bir anadır ki, yakın tutar kalbini Mehmet'inkine. Ve o şimdi Liceli Mehmet'tir işte :

«Yoldaşlar!
Yoldaşlar...
Beni kalbimden vurdular
Kalbim ki,
Gençti
Komünistti

Kalbim ki,
Hanidir benim değildi
O denizlerin bile söndüremediği sonsuz alevin
O en güzel ürünü beynin ve yüreğin
Parti'nindi.

Sevinsin düşman şimdi
Ama düşünsün de...»

Kara haber salmasan da duyulur
Kanlı gömlek asmasan da görülür
İki şahan birbirine sarılır
Kaldır da yüzünü gör Diyarbakır

Kaldır da yüzünü gör Diyarbakır
Yoldaşları sökünetti yöreden
Dost ağzında yemin gibi bu şehir
Koç-kuzusun ayırmışlar sürüden

Sevinsin düşman şimdi
Ama düşünsün de
Ama o en iyi bilmekte
Bedelini bu şııp-şıp toprağa düşen kanın
Azgın denizlere bile teslim olmayan bu canın

Yoldaşları sökünetti yöreden
Ahdettiler orada
El göğüste bir merhaba demeden
Ahdettiler, bakıp Kale Surları'na
Bakıp gökyüzüne, yeryüzüne
Bakıp birbirlerinin gözüne
Bakıp tanıklık etsin diye herşeye
Ahdettiler;
Ağulu bir şerbeti içer gibi
Fırat'ın suyunu geçer gibi

Ahdettiler de Memo'm, canom
Aman etmediler
Kurumaz bu kan, dediler
Bu kan çöllerde, steplerde kurumadı da
Nasıl kurur Diyarbakır toprağında
Nasıl? dediler
Ve sınıf gururuyla kaldırınca başlarını, gördüler;
Gözbebeklerinde tutuşmuş —yanıyordu kan

Sağıl da gel allı turnam
Kanlı karacam
Bir kazan altında kaynar Karadeniz'in
Bir kazan üstünde
Şimdi periler çıkar yoluna
Şimdi avcılar yol gösterir
Toplanır kuğular haberin verir :

Sen Liceli Mehmet misin
Diyarbakır'da vurulan
Üç kurşun alıp da kalbine
Kızıl bir bayrak gibi dürülen

ali sular

24 Aralık Eyleminde Açığa Alınan

14 BİN EĞİTİM EMEKÇİSİ

Yığınsal soruşturmalar, tutuklamalar, açığa almalarla ve TÖB - DER'i kapatmakla öğretmenlerin örgütlü direnişini kıracağını sanan burjuvazi yanıldığını gördü. Bu politika nedeniyle eğitim, öğretim felç oldu. Eğitim emekçileri olmadan eğitimin de olamayacağını dost, düşman herkes kavradı. Öte yandan öğretmenler üzerindeki cezalandırma politikası emekçi halkın, öğrenci velilerinin, öğrencilerin, demokratik örgütlerin, şu ya da bu nedenle boykota katılamayan öğretmenlerin sert tepkisine neden oldu. Yurdun her yanından öğretmenlerle dayanışma kampanyaları örgütlendi. Açığa alınanların yerine gönderilen vekiller, topluca istifa ederek, direnişe katıldılar. Demirelci milli eğitim müdürlerinin, kimi okul yöneticileriyle düzenlemek istedikleri «pişmanlık belgeleri» operasyonu fiyaskoyla sonuçlandı. Türkiye işçi sınıfı ve demokrasi güçleri direnişçi öğretmenlerin yalnız olmadığını, sonuna kadar desdekleneceğini gösterdiler.

İSTANBUL EMEKÇİ HALKI AÇIĞA ALINAN ÖĞRETMENLERİNE SAHİP ÇIKIYOR

İstanbul'da 6 bini aşkın öğretmen boykot eylemine katıldı. Bundan önce maceracı grupların büyük bir yaygara ile düzenledikleri eylemlerin tersine, 24 Aralığın böylesi yığınsal olması, hiç kuşkusuz Birlik - Dayanışma'nın eylemin başını çekmesi ve öğretmen yığınlarının da Birlik - Dayanışma'ya duydukları güven nedeniyledir. İstanbul'da boykot eyleminin Birlik - Dayanışma'nın insiyatifinde gerçekleşmesi, kimi kentlerde olduğu gibi goşist grupçukların burjuvaziye ve gerici basına malzeme olacak bireysel çıkışlarını da önledi. Birlik - Dayanışma safları içinde kenetlenen İstanbul öğretmenleri bir yandan açığa alınan öğretmenlerle dayanışmanın en somut ve yaratıcı örneklerini sergilerken, diğer yandan Demirel'in açlık paketine karşı İstanbul emekçi halkıyla birlikte protesto gösterilerine katıldılar.

Birlik - Dayanışma, Demokratik Merkeziyetçiler ve Demokrasi İçin Birlik grupları arasında İstanbul'da daha önce kurulan eylem birliği platformu, 24 Aralık eylemi sonrasında daha da güçlendi. Birçok yerde üç grubun ortak oluşturduğu komiteler, okul gezilerine çıkarak, açığa alınanlara maddi ve moral dayanışma sağladı.

Boykot sonrasında Şişli ilçesinde yapılan çalışmaları bir arkadaşımız şöyle anlatıyor :

«Şişli ilçesinde 240 arkadaşımız açığa alınınca, tüm okullardan bir belgi yükseldi : HAYDİ DAYANIŞMAYA! Böylece öğretmenler hızla velilerin, emekçi halkın arasına girdi. Okullarda, bölgelerde, demokratik örgütlerde, Maden - İş, Bank - Sen lokallerinde toplantılar, canlı bir kaynaşma başladı. Veliler, İKD'li kadınların öncülüğünde, binlerce imzadan oluşan listelerle kaymakamlığa, valiliğe çıktılar. Cumhurbaşkanına teller çekildi. İşçiler, öğretmenler, ilerici kadınlar, ilerici liseliler ve ilerici gençler kol kola ev gezilerine çıktılar. Okullardaki vekiller, kimi kendiliğinden kimi ikna edilerek istifa etti. Çağlayan, Feriköy, Gürsel, Gültepe Halk - Koop'lar file dolusu yiyecek armağan ettiler öğretmenlerine. Şişli öğretmenleri gerçek dostlarıyla sımsıkı kenetlendi.»

Bakırköy ilçesinde de açığa alınan öğretmenlere ev ziyaretleri örgütlendi. Özellikle Safra yöresindeki ev gezilerine, maddi ve moral dayanışmaya Maden - İş üyesi işçiler öncülük etti. Öte yandan Şirinevler ve Bağcılar yöresindeki dayanışma kampanyalarında Demokratik Merkeziyetçi ve Demokrasi İcin Birlik'ten arkadaşlar etkin görevler aldılar. Fatih ve Eminönü ilçelerinde de ortak komiteler, Köy - Koop'tan sağlanmış olan birer kilo bal, pirinç, peynir, kuru fasulye, zeytin, yağ, şeker vb. yiyecek maddelerinden oluşmuş 50 file dolusu yiyecek dağıttılar. Eyüp'te de açıktaki öğretmenlere para ve yiyecek yardımı yapıldı. İstanbul'un her yöresinde yükselen maddi ve moral daya-



Şişli'li veliler, öğretmenlerin görevlerine iadesi için topladıkları imzaları kaymakama verirken.

YALNIZ DEĞİLDİ

nışma, Kartal ve Beykoz'da da olumlu sonuçlar verdi. Kimi okul müdürlerinin, açığa alınan öğretmenlere hasta sevk kâğıdı vermemesi üzerine, kalabalık bir öğretmen topluluğu İstanbul Öğretmenler Dispanseri'nde protesto gösterisi düzenledi. Yine aynı günlerde kalabalık veli toplulukları protesto dilekçeleriyle valiliğe çıktılar. İlkokul öğrencileri, ev kapılarına tebeşirlerle «Öğretmenleri gelmezse okulu terkedeceklerini» yazdılar.

İZMİT DEMOKRASİ GÜÇLERİNİN ÖRNEK ÇALIŞMASI

Kocaeli yöresinde, Birlik - Dayanışma'nın etkin çalışması sonucu 500'ü aşkın öğretmen boykota katıldı. Birlik - Dayanışma'nın öncülüğüyle örnek savunma metinleri bastırılıp öğretmenlere dağıtıldı. Açığa alınan öğretmenlerle sürekli ilişki kurularak, dağınıklığa ve moral bozukluğuna meydan verilmedi. Öte yandan DİSK'e bağlı sendikal örgütler, Köy - Koop ve demokratik kitle örgütlerinin oluşturdukları dayanışma komitesi, tüm İzmit'li ilericilerin öğretmenlerle dayanışmasını örgütledi.

İzmit'te, işçiler yoğurtlarını, sütlerini, yağlarını yemeyip öğretmenlerle dayanışmaya koştular. Dayanışmanın en yüksek boyutlara ulaştığı İzmit'te, parasal yardımlar dışında, 200'ü aşkın öğretmene maddi değeri çok yüksek yiyecek yardımı yapıldı. Sendika binaları, emekçi halktan, demokrasi güçlerinden, Köy - Koop ve Halk - Koop'tan gelen yiyeceklerle bir markete dönüştü. Öte yandan öğrenciler, kendi harçlıklarıyla bu dayanışmaya katıldılar. Ayrıca açığa alınan öğretmenleri için kentin içinde dolaşarak «açığa alınan öğretmenlerin göreve döndürülmesi» için imza kampanyaları düzenlediler ve topladıkları binlerce imzayı valiye verdiler.



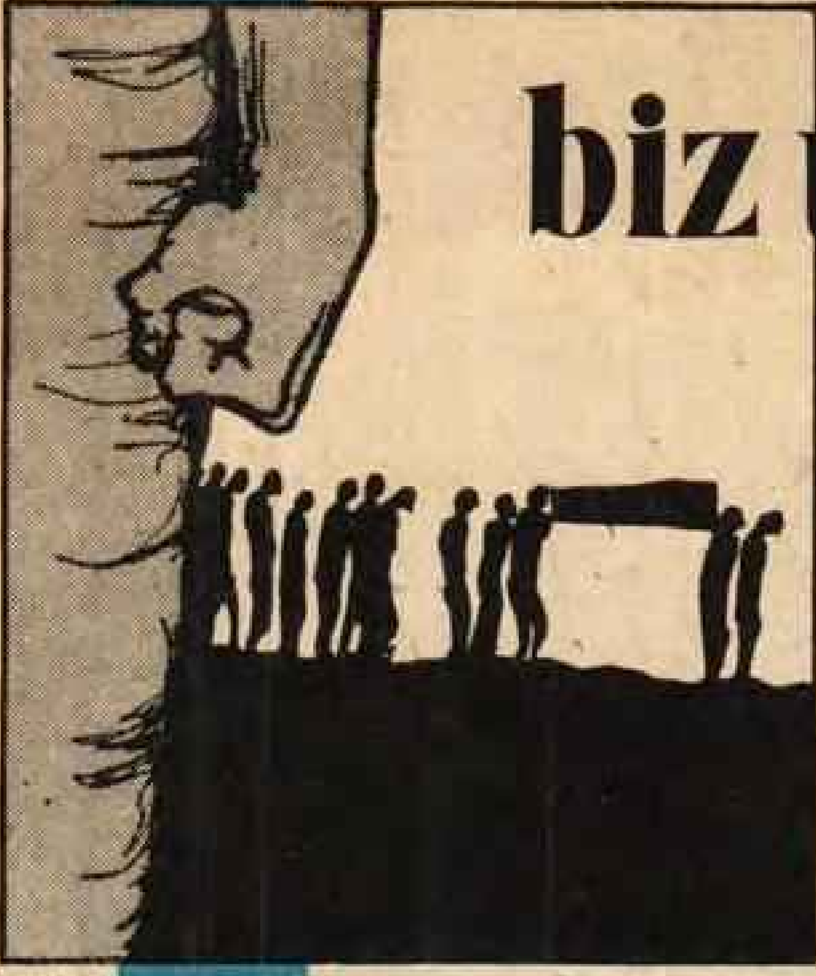
Açığa alınan öğretmenlerinin tekrar görevlerine verilmelerini isteyen öğrenciler

köy öğretmenlerinin sorunları

Bu mektubumla, köy eğitim emekçilerinin sorunlarını dile getirmek istiyorum.

Tüm eğitim emekçilerinin sorunları, köylerde çalışan eğitim emekçileri için de geçerli. Faşist saldırılar, sürgün, kıyım, açığa alma, kamuoyunun dikkatinden uzakta bir başına kalmış köy öğretmenleri için daha acımasız sürüp gidiyor. Bir de bunun yanında yaşam karşısında deneysiz olan genç eğitim emekçileri, kafasındaki masal köyleri düşü ile, ülkesinin hangi ücra köyü olursa olsun görev yapma tutkusuyla köylere gelen eğitim emekçileri, buralarda yalnızlık içinde silinip gidiyorlar. Gittikleri köy, bırakın en ücra olanını, merkez köylerden bile olsa, oturacak ev, yakacak, yiyecek, elektrik, su gibi bir yığın sorun karşımıza çıkıyor. Köylerde, ders araçlarından, kitaplardan geçtik, oturulacak doğru dürüst bir sıra, masa bile bulunmuyor. Bekâr isen bir başka, evli ve hele de çocuklu isen daha başka. Bir de okul müdürü faşist kafalı ise, köy öğretmeninin yandığının günüdür. Köy eğitim emekçileri yasal güvenceleri olmayan, istenilen şekilde horlanan, aşağılanan, kafası kızanın hakaret ettiği, dövdüğü, arkasız, dayanaksız insanlar durumuna düşürülmek isteniyor. Tüm bu çilelerimizin bitmesi için, hep birlikte tek yumruk, tek vücut olarak savaşıma katılalım dediğimizde, gelsin kıyımlar, sürgünler. Fakat her şeye karşın, bu savaşımı işçi sınıfıyla ve köy emekçileriyle omuz omuza verip, kazanacağız. Dostça selamlar.

Hatice Bülbül
Aşağı Ilıca Köyü
Eskişehir



biz unutmadık, unutmayacağız,

Demokratik öğretmen hareketi, nice şehit kanıyla ölümsüzleşerek, işçi sınıfımızın sosyalizme açılacak ileri demokratik bir erk savaşımı yolundan yürüyor. Gerici-faşist güçler bu savaşımı durdurmak için Talip Öztürk'ler, Mehmet Çakmak'lar gibi en ilerideki önderlerden en sıradan üyelerine kadar demokratik öğretmen hareketinin savaşçılarına kanla, kurşunla, kıyım ve sürgünle saldırıyor. Burjuvazi, ulusal ve sosyal kurtuluş kavgamıza karşı ta 1921'lerde Mustafa Suphi'lerle başlattığı katletme ve sindirme politikasını 60 yıldır sürdüregeliyor. Ama Suphi'lerin başlattığı ve bugün yüzbinlerin katıldığı kavganın önünü alamıyor, alamayacak...

5 OCAK 1980'DE CELALETTİN KESİM GÖREV BAŞINDA ŞEHİT DÜŞTÜ

F. Almanya'da çalışan meslek lisesi öğretmeni, işçi sınıfımızın savaşeri Celalettin Kesim 5 Ocak 1980'de Berlin'de şehit edildi. Askersel faşist diktatörlük tehlikesine karşı protesto bildirisi dağıtan Celalettin ve arkadaşları, MHP ve MSP'li 70 - 80 kişilik gerici - faşist karması bir çetenin baltalı, bıçaklı, zincirli ve çivili sopalı saldırısına uğradılar. İşçi sınıfının savaşeri Celalettin şehit düştü. Evli ve bir çocuk babası olan savaş arkadaşımız, bir ay sonra ikinci çocuğuna kavuşacaktı.

Celalettin de ölümsüz ölülerimize katıldı. Taşıdığı bayrağı, çocuklarıyla birlikte şimdi sınıf kini daha bilenmiş olan eşine ve kavga arkadaşlarına bıraktı.

ERZURUM ÖĞRETMENLERİNİN YİĞİT ÖNDERİ NABİ AKSOY ÖLDÜRÜLDÜ

«Yolumuz işçi sınıfının yoludur» diyen Erzurum öğretmenlerinin önderi, özverili savaşçısı Nabi Aksoy arkadaşımız, evinin kapısını çalan bir faşist tarafından 11 Ocak 1980'de yaylım ateşine tutuldu. Hastahaneye kaldırılan arkadaşımız için doktorlar önce «durumu ağır değil» derlerken, 17 Ocak günü öldüğünü açıkladılar. Talip Öztürk'ün akrabası ve yakın dostu olan Nabi Aksoy, Talip'in cenazesine Erzurum'dan koşup gelmişti. Talip'in anasına «Metin ol ana. Senin binlerce Talip oğlun var» diyordu. Arkadaşımız törenle, yoksul köyündeki mezarlığa gömüldü. O'na ateş eden burjuva uşağı faşist kaatil ve ölümüne sevinen Erzurum'daki insanlık düşmanları er-geç hesap vereceklerdir. Biz unutmayacağız, onlar da unutmasınlar...

AHMET KILIÇ 7 KURŞUNLA KATLEDİLDİ

Bombalanan İstanbul TÖB - DER şube binasının onarıldığı günlerde «yolumuz işçi sınıfının yoludur» diyen öğretmenlerle omuz omuza emek harcayan, nöbet tutan, özverili, çalışkan, neşe ve sevecenlik dolu yiğit kardeşimiz Ahmet Kılıç, Eyüp'teki evinin önünde, çocuğuna harçlık verirken, çocuğunun ve eşinin gözleri önünde 7 kurşun aldı. 16 - 17 yaşlarındaki, Eyüp yöresindeki her kanlı saldırıda rol alan faşist kaatil, ilerde kendisini bekleyenlerle buluşarak, gözden kayboldu. 7 kurşun yiyen Ahmet Kılıç kardeşimiz yarım saatten çok yaşama savaşı verdi. Sonunda kan kaybına dayanamadı, şehit dulunu ve beş çocuğunu Türkiye işçi sınıfının, demokrasi güçlerinin kavgasına emanet ederek öldü. Cenazesi memleketi olan Birecik'e gönderildi. Orada 4 - 5 bin kişinin katıldığı bir törenle toprağa verildi.

TACETTİN ŞENTÜRK ARKADAN KURŞUNLANARAK ÖLDÜRÜLDÜ

İstanbul'un Eyüp yöresinde faşist saldırı çeteleri cirit atıyor. Yörenin merkezinde bulunan MHP binasında barınan kaatil sürüleri, ilerici gençleri, öğretmen Ahmet Kılıç'ları, İshak Pınarbaşı'ları, bakkalları, emekçileri kurşunlayarak çevrede terör estiriyorlar. MHP binasının önünden geçmek, düşman siperlerinin önünden geçmek kadar tedirgin ediyor Eyüp halkını. Tacettin Şentürk arkadaşımız da 7 Şubat günü, MHP binasına 150 metre yakında, arkasından iki kurşun alarak şehit düştü. Arkadaşımız, hasta olan çocuğuna ilaç almak için eczaneye çıkmıştı. Evine dönerken katledildi. İşçi sınıfının yolunda savaşan öğretmenlere omuz vermiş olan Tacettin Şentürk, sağken yakın dost oldukları Talip Öztürk'le şimdi aynı mezarlıkta yatıyor.

ŞEHİTLERİMİZİN KAVGALARINI SÜRDÜRECEK,
HESAPLARINI BİR BİR SORACAĞIZ...

düşman da unutmasın!

ALPTEKİN KORDAĞ DA DÜŞTÜ...

Gazetemizi baskıya vereceğimiz sırada, bir arkadaşımız daha düştü toprağa.

Şişli 20 Temmuz İlkokulu öğretmeni, TÖB-DER üyesi, kavga arkadaşımız Alptekin Kordağ, 29 Şubat Cumartesi günü Şişli Camii durağında belediye otobüsüne binerken faşistler tarafından silahla taranarak katledildi.

Alptekin Kordağ, işçi sınıfının savaş yolunda aklı, yüreği, inancıyla milim sapmadan dövüşen onbinlerce sıra neferinden biriydi. Alptekin Kordağ, Zonguldak madenlerinde ciğerleri parçalanarak ölen bir proleterin oğluydu. Geride, dünyaya iştahla bakan bir yaşında kızı Evrim'i, hayat arkadaşı Nuray'ı ve inanç dolu yürekleri Mustafa Suphi'lerin, Etem Nejat'ların, Talip Öztürk'lerin, Mehmet Çakmakların ve daha binlerce işçi sınıfı savaşçısının acılarıyla dağlanmış, çelikleşmiş yol arkadaşlarını bırakarak ayrıldı aramızdan.

Alptekin, daha dün Talip Öztürk'ün cenaze töreninde en önde yürüyor. Talip'in "kanlı kızıl mermere kazıdık senin de adını, onbinlerce öğretmenin inancında, bilincinde, sınıf kininde yaşıyorsun" yazılı pankartını taşıyordu. Alptekin, daha dün grev çadırlarına peynir ekmek taşıyor, sınıf kardeşi işçilere okuma - yazma öğretiyor, güçlü elleriyle Tariş işçileriyle dayanışma bayrağını kavrıyor, açığa alınan öğretmenlerin görevlerine döndürülmesi, tutuklu arkadaşlarımızın serbest bırakılması, TÖB-DER'in açılması, soruşturmaların durdurulması için yürütülen yığın eylemlerinde savaşımın ileri hatlarında yürüyordu.

Biz öğretmenler, biz ileri demokratik devrimin şanlı yolunda saf tutan öğretmenler, parmakla sayılmayacak, kırmakla tükenmeyecek kadar çoğuz.

İşçi sınıfımız, emekçi halkımız en yiğit, en değerli evlatlarını aramızdan alan faşist katilleri, onların para babalarını, unutmayacak, affetmeyecektir. Alptekin'lerin hesabı, er ya da geç, tek tek sorulacaktır.



Daha dün Talip'in cenazesinde en önde yürüyordu.



ALPTEKİN KORDAĞ'IN KISA YAŞAM ÖYKÜSÜ

Alptekin Kordağ, 1948 yılında Trabzon'un Vakfıkebir ilçesinde doğdu. Babası, topraksız bütün Karadenizli emekçiler gibi, çocuklarının ekmek parasını gurbetçilikle kazanmak zorundaydı. Bu yüzden uzun yıllar Zonguldak maden ocaklarında işçi olarak çalışmıştı. Maden ocaklarındaki insanlık dışı çalışma koşulları, azgın sömürü, kötü beslenme, Alptekin'in babasının genç yaşta hastalanmasına ve ciğerleri parçalanarak ölümüne yol açtı.

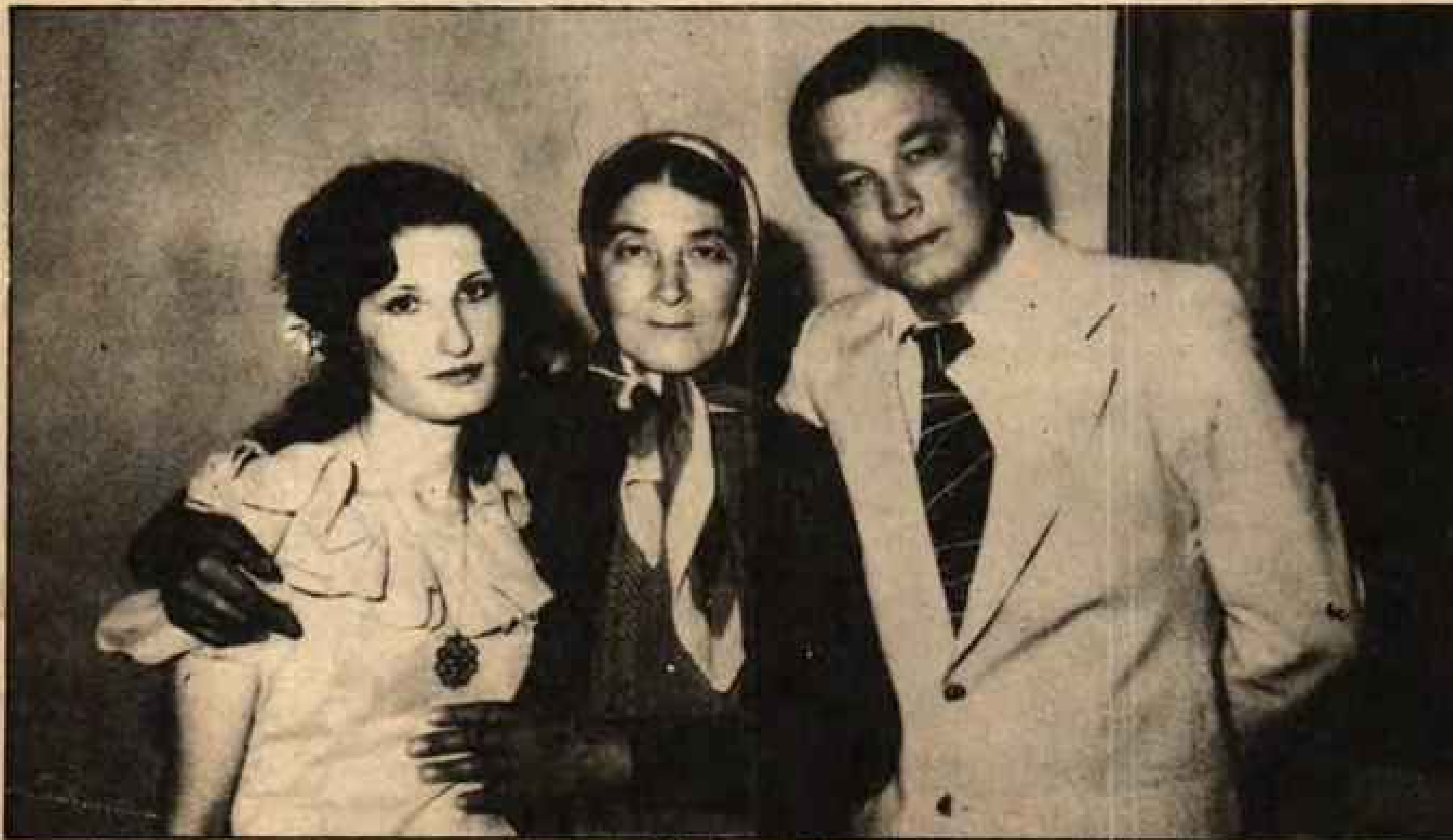
Küçük yaşta ailenin geçim sorumluluğunu üstlendi. İkisi kız, biri erkek, üç kardeşiyle, dul anasına baktı.

Alptekin, yıllar sonra genç bir devrimci olarak kapitalizmin bu cinayetinin bilincine vardı. Ve son nefesine kadar ücretli köleliğin yıkılması için, sınıfının savaş yolunda çarpıştı.

Alptekin Kordağ, ilkokulu Vakfıkebir, Şalpazarı, Fidanbaşı köyünde okudu. Ortaokulu Beşikdüzü'nde bitirdikten sonra yüz binlerce halk çocuğu gibi, başka olanağı olmadığı için Trabzon öğretmen okuluna girdi. Ve başarıyla bitirdi.

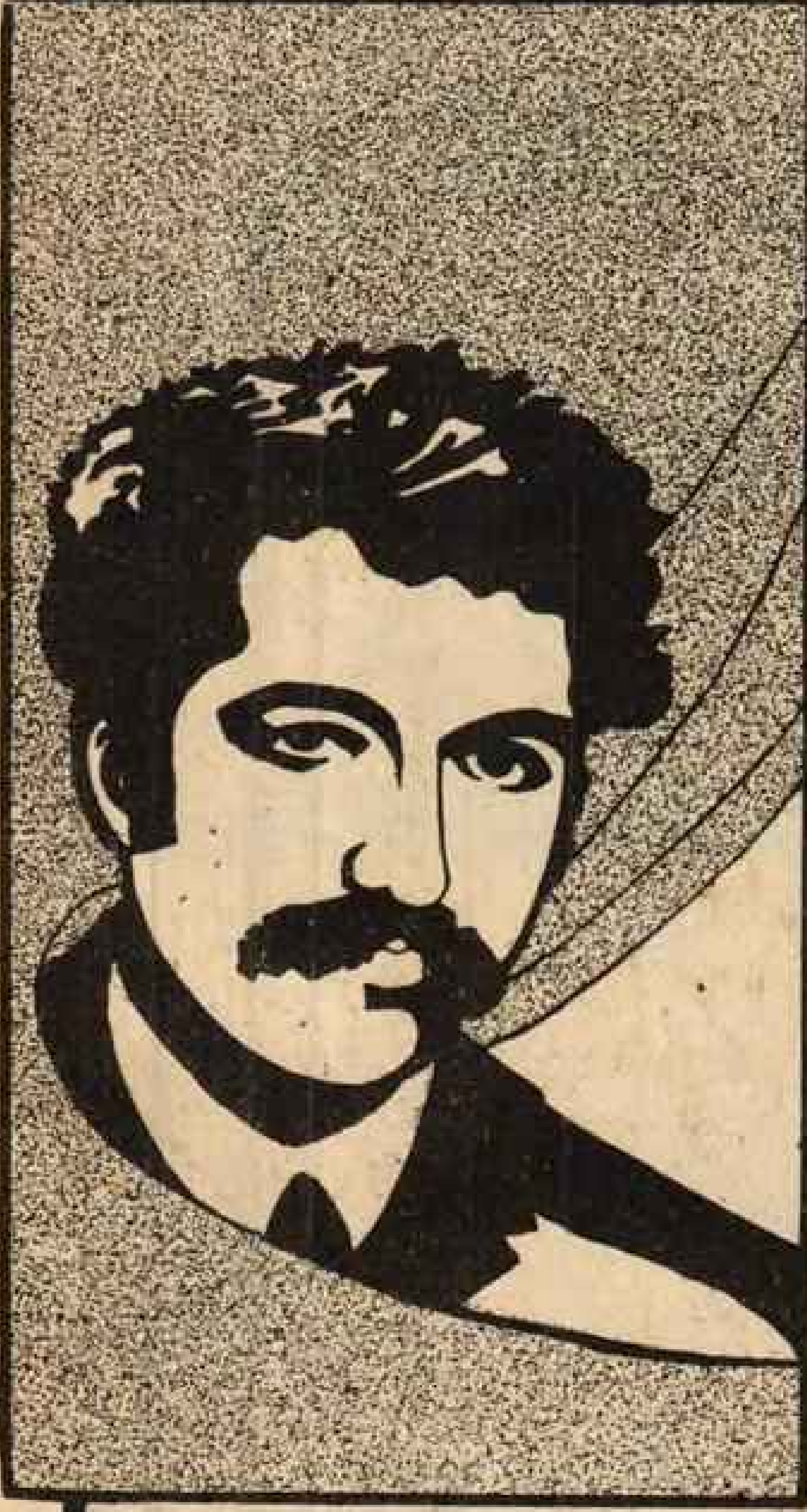
4 yıl kendi köyü olan Fidanbaşı'nda, 1 yıl Bursa'da, 2 yıl Konya'da çalıştı. 6 yıldan beri de Şişli Gültepe 20 Temmuz İlkokulu'nda öğretmenlik yapmaktaydı.

20 Temmuz İlkokulu öğretmenlerinden Nuray Kordağ'la evli olup 8 aylık Evrim adlı bir kız çocuğu olan Alptekin Kordağ, aynı zamanda Yıldız Devlet Mühendislik Akademisi son sınıf öğrencisiydi.



Alptekin, eşi ve annesiyle

TALİP'İ YAŞATACAĞIZ!



Dergimize, Türkiye'nin dört bir yanından, demokratik öğretmen hareketinin ölümsüz savaşçısı Talip Öztürk arkadaşımız için yazılmış şiirler geliyor. Yer darlığı nedeniyle hepsini koyma olanağı bulamadığımız bu şiirlerden üçünü sunarken, şiirlerini yayınlayamadığımız arkadaşların bizi anlayışla karşılayacaklarını umuyoruz.

T A L İ P

16 KASIM 1979
CUMA
Faşist terör
Kıydı canına
19 kasım günü
Dopdolu bir gün
KİN ve BİLİNÇ
Morg... Cami... Mezar...
ON BİNLER
Tek ve kararlı
ADIM... ADIM...
Kanlı KIZIL
Mermere
KAZINDI
SENİN de ADIN...

4.12.1979
AHMET ÖZTÜRK
(Talip Öztürk'ün ağabeyi)

HEY KOCA TALİP

Sen bir yağız oğul olsan
Ben de gözü yaşlı ana
Baş ucunda öyle dursam
Yüzüne baksam ne dersin

Sen bir yolda yolcu olsan
Ben de seninle bir yoldaş
Nice yollarda yürüsem
Menzile varsam ne dersin

Sen bir güzel işçi olsan
Ben de alnından akan ter
Aksam aksam da sel olsam
Öyle dirensem ne dersin

Sen bir doğan güneş olsan
Ben de güneşli bir ülke
Işığın ile ışısam
Dünyayı sarsam ne dersin

Sen bir yüce belgi olsan
Ben de öfkeli bir sözcük
Yüz bin ağızdan haykırsam
Hesabın sorsam ne dersin

Ahmet UYSAL
16 Kasım 1979

ÖZGE BİR ÇİÇEK

(Talip Öztürk için)

Bir alca gelincik
Buğday tarlasında
Bir özge çiçek
Başaklar arasında.
— bir bayraktardır
bayrağı değil
düşen —
Bir kırmızı karanfil
Doğanın karnında
Özge bir koku
Güller arasında.
— bir ışıktır
kaynağı değil
sönen —
Bir sağ yumruk
Sisli havalarda
Özge bir öncü
Yoldaşlar arasında.
— bir savaşçıdır
savaşı değil
ölen —
Bir tek sesli koro
Ölenlerin arkasında
Özge bir marş
Türküler arasında.
— bir yürektir
beyni değil
duran —
Bir kızıl yıldız
Gece karanlığında
Bir secdesiz baş
Yıldızlar arasında.
— bir yeni dirençtir
yası değil
yükselen —

Osman ÇALIŞKAN



ölümünün birinci yılında

MEHMET ÇAKMAK TÖRENLE ANILDI



Mehmet Çakmak'ı anma toplantısı

Demokratik öğretmen hareketinin yiğit evlatlarından Mehmet Çakmak, Apocu faşistlerce öldürülüşünün birinci yılına rastlayan 19 Aralık günü, Lice'de, en son çalıştığı yerde yığınsal bir toplantıyla anıldı. Toplantıya çok sayıda öğretmen, köy emekçisi, veli ve öğrenci katıldı. Öte yandan Lice İlerici Gençleri açtıkları kitabevine «Mehmet Çakmak Kitabevi» adını verdiler. Kitabevinin açılışı nedeniyle gençlerin sözcüsü «Biz ilerici gençliğe kitap okumayı ve kitap sevgisini Mehmet Çakmak öğretmen öğretti» dedi. Mehmet Cakmak'ın mezarı başında yapılan toplantıya ise yüzlerce kişi katıldı. Mezarı kızıl karanfillerle süslendi. Savaş arkadaşları yaptıkları konuşmalarda «Mehmet, DGM'lere, MESS'lere, ulusal baskı ve ayrıcalığa karşı savaştığı için katledildi. Ama iyi bilinsin ki bugün Mehmet aramızda yaşıyor ve savaşıyor. O'nun kaldırdığı savaş bayrağı bugün daha da yükseklerde dalgalanıyor. Mehmet'i katledenler, demokratik öğretmen hareketinin Doğu'da kızıl karanfil gibi serpilip gelişmesini engellemeyi hedeflediler. İştahları kursaklarında kaldı. Bugün, işçi sınıfının yolunda, ileri demokratik devrim kavgasındaki Birlik - Dayanışma, tüm Türkiye'de olduğu gibi Doğu'da da yığınsallaşıyor» dediler.

BARIŞ DERNEĞİ TOPLANTISI

Türkiye barış güçlerinin örgütü Barış Derneği, ülkemiz ve bölgemizdeki son gelişmeleri ve reel tehlikeler karşısında tüm barış, demokrasi ve ilerleme güçlerinin alacağı tavrı değerlendirmek amacıyla özel bir oturum düzenledi. Özel oturuma Barış Derneği yöneticileri yanısıra TİP, TSİP genel başkanları, CHP sol kanat parlamenterleri ve demokratik yığın örgütleri yöneticileri katıldı. Toplantıya katılanlar ülkemizdeki faşist tehlike ve bölgemizdeki emperyalist oyunlara karşı uyanık ve örgütlü olmanın gereğini vurguladılar. Barış Derneği özel oturumu sonunda kamuoyuna açıklanan bildiride «barış ve demokrasi güçlerinin emperyalizme ve faşist teröre karşı her alanda kalıcı, etkin ve örgütlü bir cephe birliğinin ivedilikle oluşturulması gerekiyor. Barış ve demokrasi güçleri her türlü gericiliği boşa çıkaracak güce sahiptir. Gerekli olan bu güçlerin birlikteliğini sağlamaktır.» deniliyor.

Değişik politik ve örgütsel faaliyetlerde bulunan ilericilerin bir araya geldiği Barış Derneği özel oturumunda yapılan konuşmalar ve yayınlanan bildiride savunulan ortak görüş, işçi sınıfımızın politik öncüsünün öteden beri uğrunda savaştığı eylem ve cephe birliğidir. Barış Derneği'nin kurucularından olan, işçi sınıfımızın savaşerlerinden öğretmen Talip Öztürk ve Mehmet Çakmak bunun için dövüştüler. Şimdi barıştan yana tüm öğretmenler için yapılacak şey, bulundukları her yerde emperyalizme ve faşizme karşı barış güçlerinin ortak savaşımına omuz vermek, bunun örgütlenmesine katılmaktır. İnsanlık onurumuz ve halkımızın çıkarları bunu emrediyor.

TÖS'ten TÖB-DER'e GEÇİŞ

ÖRGÜTTE



İ. Sefa GÜNER

İ. Sefa Güner, Türkiye demokratik öğretmen hareketine uzun yıllar emek vermiş, eski ve saygın bir örgütçüdür. Bu sayımızda İsmail Sefa hocanın, 12 Mart gericiliğinin zorba karanlık koşullarında, demokratik öğretmen hareketinin bugünkü gibi susturulmak istendiği bir dönemde, TÖS'ün TÖB - DER'e dönüştürülmesi ile ilgili anılarının bir bölümünü yayınlıyoruz. 1912 yılında doğan İ. Sefa Güner, demokratik öğretmen hareketinin savaşımına TÖDMF saflarında katıldı. TÖDMF Zonguldak Ereğli şubesi kurucularındandır. Öğretmen Dernekleri Federasyonunun, 17. Kurultay (Eskişehir) delegeliği, 18. Kurultay (Adapazarı) başkanlığı, TÖS kurucular kurulu başkanlığı (8 temmuz 1965), GYK üyeliği.

TÖS ikinci başkanlığı (1967-68), TÖS müfettişliği, TÖB - DER kurucu üyeliği ve ikinci başkanlığı gibi sorumlu örgüt görevlerinde bulundu.

Dört çocuk masalı, «Yatılı Okul ve Köy» adlı incelemesi ve Köy Enstitüleri Hatıraları ile çok sayıda makalesi yazılı ürünleri arasındadır. Sefa hocanın «Öğretmenin Birliği» için hazırladığı yazıyı, yer darlığı nedeniyle özetleyerek basmak zorunda kaldık. Özür dileriz.

12 Mart Balyozu :

12 Mart muhtırasının ürünü olan iktidar sözcüsünün ünlü balyoz demeci radyolarda bangır bangır okunurken, balyozun Anayasa'ya da ineceği hemen kestirilememişti. Çok geçmeden yanıldığımızı anladık. Sadi Koçaş'ın 'Hükümet Başkanlığı adına' yaptığı açıklamanın gecesinde öğretmenler Mersin, Konya, Kayseri ve benzeri illerde yığınsal olarak gözaltına alındılar. 'Yakalanan' öğretmenlerin sayısı birkaç gün içinde binleri buldu.

Bu ne idi? Bir bakıma egemen sınıflar öğretmenlerden öc alıyordu. TÖS tarafından örgütlenen yüzbine yakın öğretmenin katıldığı **Büyük Eğitim Yürüyüşü,** yurt içi ve yurt dışında yankılar uyandıran **Devrimci Eğitim Şûrası,** yasal yasaklığa karşın yüzellibini aşkın öğretmenin katıldığı dört günlük **Uyarı Boykotu** ve benzeri eylemlerde, 12 Mart kaçkını iktidar, öğretmene diş geçirememişti. Sözü edilen eylemlerde tüm tehditkâr demeçler, polisiye önlemler etkisiz kalmış, öfke ve kinle işletilen mevzuat adalet önünde çürütülmüştü. Gericiliğin iktidarı şimdi elde ettiği fırsatı değerlendirmek, TÖS'ü susturmak istiyordu.

Çok geçmeden TÖS Genel Başkanı da gözaltına alındı. Gerçi F. Baykurt'un ilk gözaltına alınışı uzun sürmedi. Fakat bırakıldığı akşam sıkıyönetimin üst düzeydeki yetkililerinden biri :

— Gidiyorsun ama ayağını denk al, demişti.

Nitekim çok geçmeden Fakir, 1 yıla yakın yatmak üzere yeniden tutuklanacaktı.

12 Mart balyozu 'yasama' organları eliyle 1961 Anayasasına da savruldu. Anayasanın 'çalışanlar sendika kurabilir' hükmünü taşıyan 46. maddesinin değiştirileceği söyleniyordu. Bu arada TÖS Yürütme Kurulu'nun üç üyesi daha tutuklanmıştı. Sendika oldukça ciddi sarsıntılarla karşı karşıyaydı. Şubeler ödenti paylarını gönderemez oldular. Parasal güç zayıflıyordu. Buna karşılık giderler alabildiğine artmıştı. Aylığını alamayan binlerce öğretmenin çoluk çocuğu ekmeksiz bırakılamazdı. İçerdeki arkadaşlarımız kaderlerine terkedilemezdi.

Sendikanın kapatılıp varlıklarına elkonulması, yılgın yöneticilerin elinde bulunan şubelerin dağılması tehlikesi vardı. Örgütün kan damarlarını kurutup çökertmek istiyorlardı. Fakat bütün bu baskılara karşın öğretmen kitlesinin sarsılmayan mücadele ve dayanışma gücü gün ışığına çıkıyordu. Akılcı ve gerçekçi önlemlerin süratle alınması örgüt için yaşamsal bir öneme sahipti.

İktidar 1961 Anayasasını değiştirmek için bütün olanaklarıyla çalışıyordu. Bu konuda fetvacı profesörler bulunmuştu. Namuslu bilim adamları ya işkenceevlerinde ya zindanlardaydı. TÖS'ün yeni bir örgüte dönüsümü için zaman geçirme-



SÜREKLİLİK



den köklü önlemler alınmalıydı.

TÖB - DER'in Kuruluşu :

Kamu personelinin kısıtlı sendikal haklarının da gasbedileceği, Ağustos ayının ilk günlerinde kesinlikle anlaşılmıştı. Politik gelişmeler aşağı yukarı bugünlerin sosyal iklimini andıran bir esinti içindeydi. Eğer çabuk davranılmazsa dönüşüm başarılamazdı. O dönemde TÖS yürütmesinde görevli beş arkadaşın sorumlu ve özverili çalışmaları olmasaydı, herşey beş - on gün içinde kurtarılamaz ve çıkmaza girebilirdi. Bugün bu arkadaşlarımızın adını burada saygı ve takdirle anmak gerçekten bir insanlık görevidir.

Genel Başkan Vekili Mehmet Cihangir'in başkanlığında toplanan Hulusi Gökçe, Kasım Tas, Cemal Başbay, Muzaffer Sayar bir oturum yaptılar. Kısa süren bu toplantıda şu kararlar alındı : a — Vakit geçirmeden ve yine merkeziyetçi nitelikte bir dernek kurulacaktır. b — Derneğin tüzüğü İ. Sefa Güner tarafından hazırlanacak ve geçici yürütme kurulu'nda Sefa Güner ikinci başkan olacaktır. c — Dernek, olanak bulunduğu takdirde İLK - SEN ile birlikte kurulup öğretmen topluluğu bütünleştirilecektir. d — Bu yeni kuruluşta TÖS'ün şimdiki yöneticileri görev almayacaktır.

Örgütün Adı :

İlk sorun örgütün adının ne olacağı idi. Bu ad, TÖS'ü anımsatmalıydı. Tüm Öğretmenler Birliği (TÖB) düşünüldü. Sadelik ve TÖS'e benzerlik açılarından bu isim benimsendi. Örgüt yasal olarak kurulup etkinliğe geçtikten 10 - 15 gün sonra, bakanlıktan itiraz geldi. Bu aslında politik bir oyundu. Örgütün biçimi beğenilmemişti Tüzüğün reddedilip, örgütün geçersiz sayılması söz konusu olabilirdi. Bu takdirde dönüşüm çok ciddi bir tehlikeye girebilirdi.

Kuruluşta Zorluklar :

Tüzük taslağı bir gecede hazırlandı. Önce TÖS Yürütme Kurulu, taslağı inceledi. Bir yandan da İLK - SEN yöneticileri ile ilişki kuruldu. İLK - SEN yöneticileri ilke olarak birlikte örgütlenmeyi uygun buldular.

İLK - SEN önceki yıllarda, demokratik öğretmen hareketinde «kademe sendikacılığı» tartışmasını açmıştı. «Öğretimde her kademenin kendine özgü sorunları vardır. Örgütlenme kademe esasına göre olmalıdır» diyorlardı. TÖS, öğretmen hareketini bölmeye yönelik bu anlayışa karşı savaşım verdi. Şimdi ortak örgütlenme yolunda atılan adımlar sevindiriciydi. TÖS ve İLK - SEN yürütme kurulları bu psikoloji içinde, bir gece İLK - SEN merkezinde ortak olarak toplandılar. Tüzüğü görüşüp hiç bir yerini değiştirmeden onayladılar. Ama gelişmelerin bu aşamasından sonra, Genel Başkanlık vb. konularda anlaşmazlık çıktı. İLK - SEN yöneticilerinin tutumu yüzünden başvuru gecikiyordu. Bu sıkıntılar içinde bir gece evime uğrayan bir arkadaş, Haydar Orhon'u önerdi. Tanımıyordum. Ama öneren arkadaş sağlamdı. Kendisinden ertesi gün kimlik cüzdanı ile gelmesini rica ettim. Geldi. Kabullendiğini, listeyi yapmakta serbest olduğumu söyledi. Lider bulunmuştu. Geçici yürütme kurulu ile kurucuları saptayıp bir an önce bildirgeyi vermek sorumluluğu altına girmiştim

Bu aşamada beliren görünüm insanı çok duygulandırıyordu. Öğretmen topluluğu yılmamıştı. Gerçekten atılıma hazır bir birikimin bulunduğu anlaşılıyordu. O gün öğleden sonra, yüzü aşkın kurucular listesinin başına, geçici yürütme kurulu olarak şu isimler yerleştirildi : Haydar Orhon, İ. Sefa Güner, Hamdi Konur, Abdurrahim Uluğer, İbrahim Kuyumcu, Mehmet Bahçeci, Garip Tuncer, Nural Güral, Necati Cebe.

TÖB'ün kuruluş bildirimi, 3 Eylül 1971'de ilgili makamlara teslim edilmişti. Durum merkeze iletildi. TÖS Genel Merkezi bir genelge ile TÖB'ü benimsediğini, destekleyeceğini örgüte bildirdi. Birkaç gün içinde TÖS şubelerinin önderliğinde TÖB şubelerinin kuruluş bildirimleri gelmeğe başladı. Çok geçmeden yetki isteyen yerlerin sayısı yüzün üstüne çıktı. Öğretmen yığınları örgüte sahip çıkıyordu.

Kuruluşu izleyen hafta içinde, TÖS merkez yürütme kurulu hibe kararı almıştı. Örgütçülüğümüzde çok önem taşıyan bu tarihi karar. örgütün temelinin



Devamı arka sayfada

25. sayfadan devam

sağlamlığını kanıtlıyordu. Hibe konusunda resmi makamlar güçlük çıkardılar. Sorun, satış yolu ile çözüldü.

Kuruluştan iki üç hafta sonra bakanlık, tüzüğün ve örgüt adının değiştirilmesini istedi. Sıkıyönetim nedeniyle genel kurul Ankara'da toplanamıyordu. Derneğin genel kurulu, en yakın merkez olan Afyon şubesinde toplandı. Örgütün adı ve tüzüğü değiştirildi.

Sonuç :

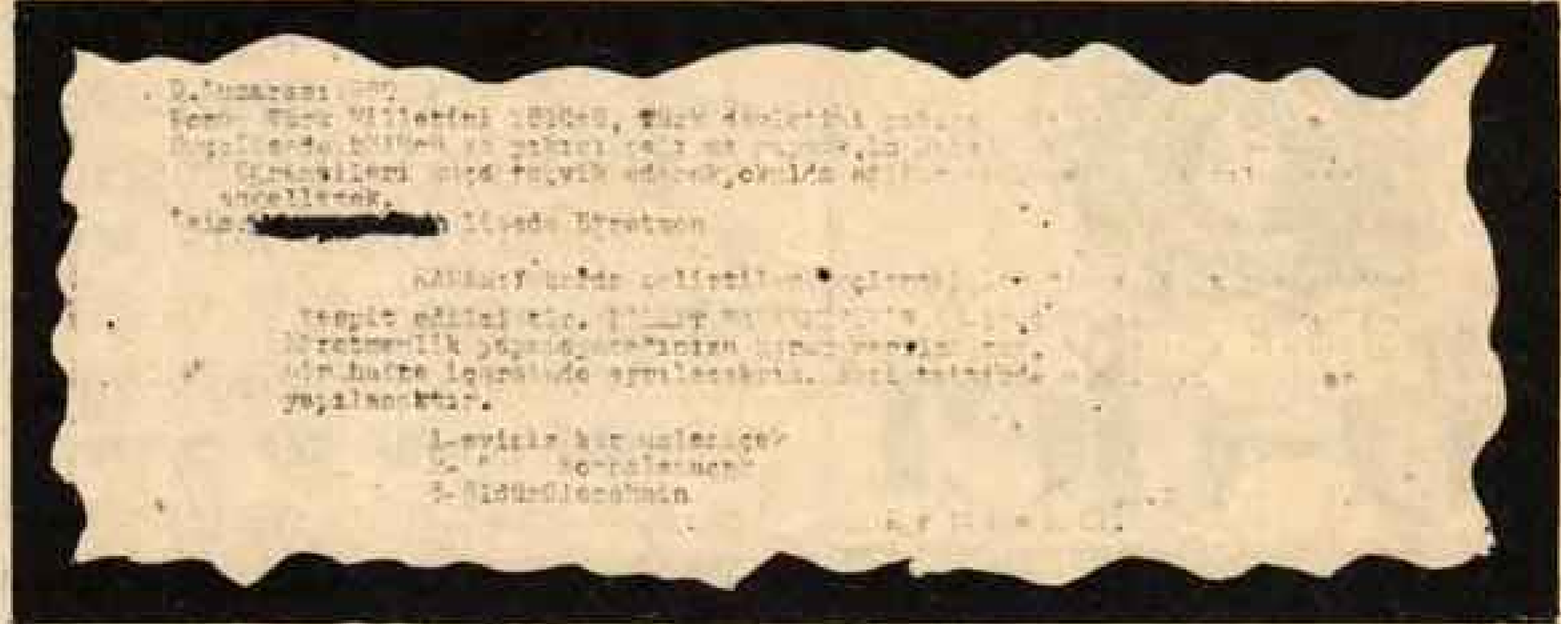
Türkiye demokratik öğretmen hareketinin tarihi 1908'lere kadar uzanır. O günlerden bu yana öğretmen örgütlenmesi bir çok kez engellenmek, baltalanmak istenmiştir. Siyasal iktidarlar, öğretmen hareketini bölmek, parçalamak için de sayısız yollara başvurmuşlardır. Türedi sarı dernekler kurdurtmuşlar, baskının, zulmün nicesiyle demokratik öğretmen hareketinin üzerine yürümüşlerdir.

Fakat bu baskı ve zulmün hiçbiri Türkiye öğretmenlerinin ekmek ve özgürlükleri için örgütlenmelerini, onurlu kavgalarını nice özveri, kan ve kahır pahasına yürütmelerini engelleyememiştir.

Bugünlerde Türkiye demokratik öğretmen hareketi, bütün demokrasi güçleri gibi çetin bir dönemeçten geçmektedir. Demirel iktidarı TÖB - DER'i sudan bahanelerle kapattı. Binlerce öğretmen açığa alındı. Öğretmenler üzerinde baskı ve terör akılalmaz boyutlara vardı. Ama öğretmenler bütün bu zorlukları aşmasını bileceklerdir.

Bu zorlukları aşmanın yolu, öğretmenlerin her zamankinden daha sıkı birlik olmalarından geçiyor. Ben on yıllara varan örgütçülük deneyimimle demokratik öğretmen hareketinin, işçi sınıfımız ve tüm demokrasi güçleriyle birlikte, gerici, faşist güçlerin, tekelcilerin, holdingcilerin, örgütümüze, mesleğimize, çoluk çocuğumuzun rızkına yönelik saldırısını püskürteceğine yürekten inanıyorum.

salihli öğretmenleri: eğitim emekçilerine uzanan eller kırılacaktır

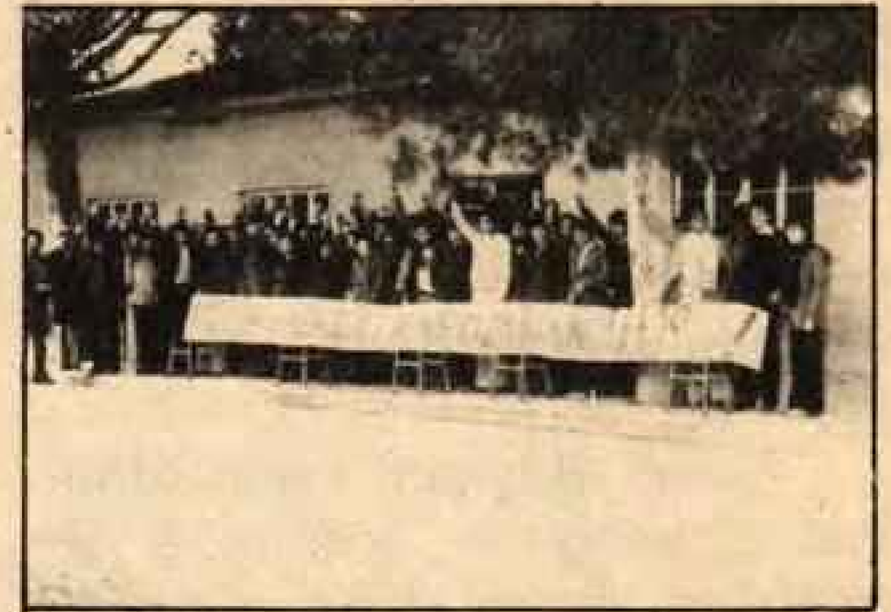


Salihli'de öğretmenlere gönderilen tehdit mektubu

Salihli'de öğretmenlerin % 80'ini tek yumruk halinde birleştiren TÖB - DER şubesi, öteden beri tutarlı çalışmalar içindedir. Bu nedenle de yöredeki gerici - faşist güçlerin boy hedefi TÖB - DER ve TÖB - DER üyesi öğretmenler olagelmiştir. Çünkü Salihli TÖB - DER şubesi işçi sınıfı yolunda yürüyen savaşkan öğretmenlerin yönetimindedir.

1980 yılına «ödenek yokluğu» gerekçesiyle maaşlarını alamadan giren Salihli öğretmenleri, 2 Ocak'ta okullardan çıkıp, topluca hükümet binasına geldiler. Hükümet binasını işgal eden öğretmenler, Kaymakam ve Mal Müdürü'ne temsilci gönderdiler. «Maaşları ödemek için telefon emrinin gelmediğini» söyleyen yetkililere «telefon emri ile öğretmenlere işten el çektiriliyor da, neden maaşlarımızın ödenmesi için telefon emri gelmiyor?» dediler. Salonları ve merdivenleri dolduran üçyüz öğretmenin kararlı olduğunu gören yetkililer kesin söz verdiler. Bunun üzerine öğretmenler topluca dağıldılar. Konuya ilişkin olarak hazırlanan bildiri ilçede dağıtıldı.

Bu olaydan birkaç gün sonra, Salihli'deki MHP ve ÜGD'li faşistler birçok yurtsever CHP'linin işyerine saldırdı, TÖB - DER üyesi öğretmenlere tehdit mektupları göndermeye başladı. 13 Ocak günü ise faşistler TÖB - DER binasını önce bombalamak sonra da yakmak istediler. Bunun üzerine toplanan çok sayıda öğretmen, lokallerinin önünde ve İstasyon semtinde gösteriler düzenlediler. «Eğitim emekçilerine uzanan eller kırılır» yazılı büyük boy pankartı TÖB - DER binasının önüne astılar.



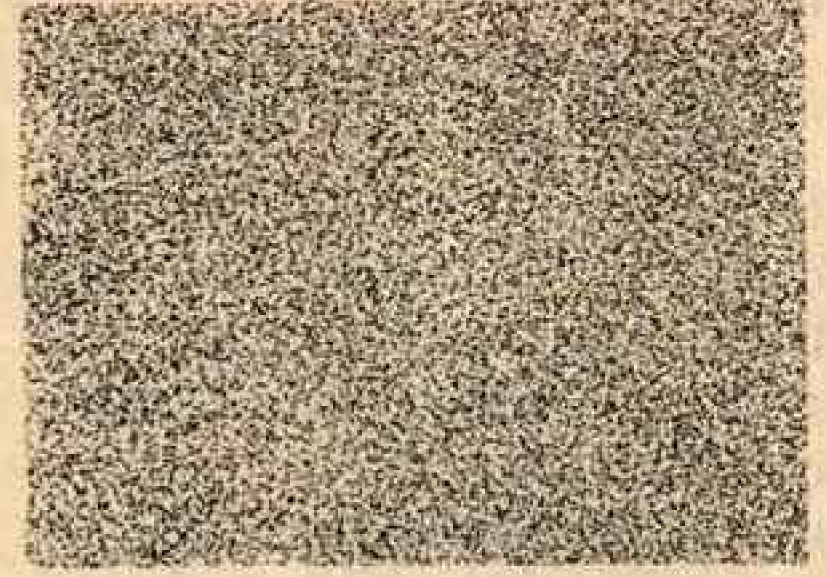
Salihli öğretmenlerini hiç bir güç yıldıramaz

çınar'da eylem birliği

Sıkıyönetimin TÖB - DER'i kapatmasından sonra Çınar'da Devrimci Demokrat, Demokratik Merkeziyetçi ve Birlik - Dayanışma'cı öğretmenler bir platform oluşturarak, bundan böyle emperyalizme, faşizme ve şovenizme karşı ortak hareket edeceklerini açıkladılar. Öğretmenler arasında oluşturulan eylem birlikleri, Türkiye'nin dört bir yanında yaygınlaşıyor, gelişiyor.

tekeller bayram yapıyor, emekçi halk kan ağlıyor

Zamlar, kölelik anlaşmaları ve paranın değerinin düşürülmesi karşısında, parababaları ve tekellerin örgütleri çok memnun olduklarını açıklıyorlar. İşbirlikçi burjuvazinin talan ve baskı politikası karşısında emekçi halkımız kan ağlarken, tekeller bayram sevinci duyuyor. Fakat son gülen iyi güler... Burjuvazinin propoganda araçları, boyalı basın, emekçi halkın soygun düzenine karşı baş kaldırışını gözardı edip, burjuva partilerinin katsayı üzerindeki paslaşmasını reklam ededursun, yığınlar bunalımdan çıkışın yolunu görüyor ve buna göre hazırlanıyor.





ÇÖZÜM, TEKELLERİN POLİTİKASINA KARŞI ORTAK DİRENİŞTEN GEÇİYOR

Melahat Eraslan
İlkokul Öğretmeni

Ülkemizi yönetenlerden, yoksulluktan ve baskılardan başka bir politika beklenemez. İMF istediği zaman paramızın değerini süşürüyor, ve emperyalizmin Türkiye'den az para ile çok mal almasını, buna karşılık ülkemize sattığı malları pahalılaştırmasını sağlıyor. Sonuçta, zamlar başlıyor ve emeğin sömürüsü artıyor. Emeğin değeri düşünce, işçi sınıfı ve diğer sömürülen tabakalar soygun politikasına karşı çıkıyor. İktidar, emekçi yığınların bu haklı tepkisini, «devlet elden gidiyor, anarşi, bölücülük, komünizm» suçlaması ile karalamaya, yığın direnişlerinin sosyal tabanını daraltmaya çalışıyor. Bunun için baskı yasalarıyla, askeri, polisi ve jandarmasıyla halkın üzerine yürüyor. Bu politikasında yığın çıkışlarına ters düşen bireysel çıkışlardan ve faşist terörden de yararlanıyor.

Biz öğretmenler de yoksulluğun karanlık ortamında yaşıyoruz. Bundan önce de gördüğümüz gibi, şişirilmiş rakamlar, katsayı artışları çözüm değildir. Çözüm tüm demokrasi güçlerinin ortak direnişlerinden geçiyor.



ÇOCUĞUMA SÜT, PABUÇ, GİYSİ PARASINI NEREDEN BULACAĞIM!

Altay Altaş
Öğretmen

Mesleğe yeni başlamış bir lise öğretmeniyim. Aldığım maaş 5.500 liradır Bunun 3 bin lirası ev kirasına gidiyor. Geriye kalan parayla ne yapabilirim? Düşünüyorum da, ayda iki kilo et alsam 600 lira vereceğim. Mutfak masrafları için en mütevazi tarafından 3 bin lira ayırsam, elektrik, yakacak, giyim - kuşam, yol parası ve günlük harcamalar sonunda aylık bütçem her ay, en azından aldığım maaş kadar açık veriyor.

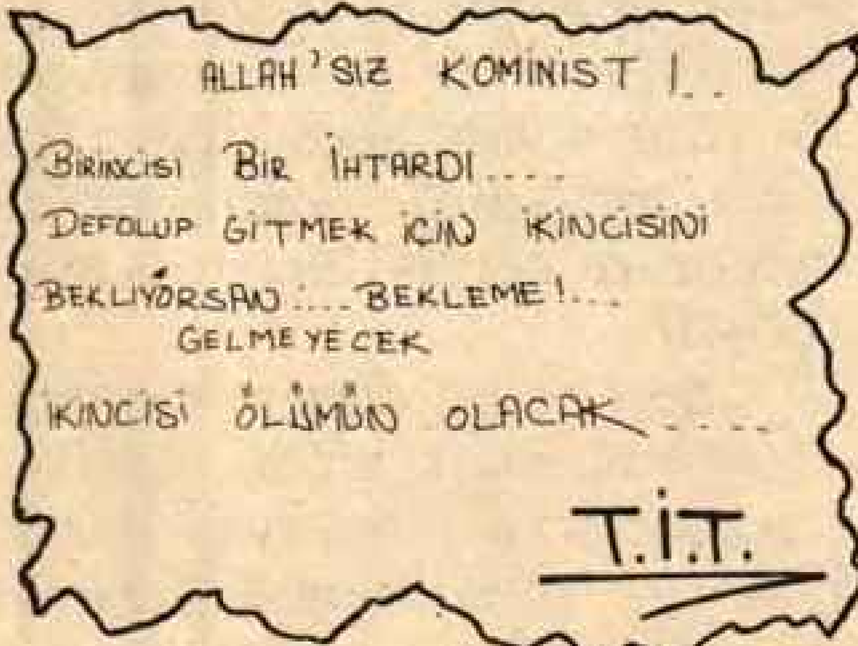
Yakında baba olacağım. Bunun için seviniyorum ama bir yandan da kara kara düşünüyorum. Çocuğuma süt, pabuç, giysi parasını nasıl bulacağım. Anayasa, çalışan her kişinin insanca yaşama hakkına sahip olduğundan sözediyor. Ama ülkemizde bu hak sadece kâğıt üzerinde. İnsanca yaşamanın koşulları ancak ve ancak emeğin egemen olduğu bir ülkede gerçekleşecektir. Böylesi bir düzene geçişin örneklerini işçi sınıfı sosyalist ülkelerle yaşama geçirdi. Türkiye işçi sınıfı da bunun için savaşıyor ve tüm emekçilere savaş yolunu, işçi sınıfı öncülüğünde eylem ve cephe birliğini gösteriyor.

Ben de bir eğitim emekçisi olarak bu uğurda verilen savaşıma katılmaktan başka çıkar yol olmadığına, işçilerin dediği gibi «ne kadar savaşırsak o kadar kazanacağımıza» her şeyimle inanıyorum.

şubelerden haberler

ESKİŞEHİR'DE ÖĞRETMENLER ÜZERİNDEKİ BASKILARI KINAMA TOPLANTISI

Son günlerde Eskişehir valisi Naim Cömertoğlu ve Milli Eğitim Müdürü Muammer Salt'ın işbirliği ile öğretmenler üzerindeki baskılar yoğunlaştı. Hiçbir gerekçe gösterilmeden ve soruşturma yapılmadan, aralarında başarılı çalışmaları nedeniyle ödül almış kişilerin de bulunduğu 65 öğretmen, değişik yerlere sürüldü. Eski milli eğitim müdürlerinden üçü, eşlerinden ayrılarak çeşitli köylere, biri de faşistlerin kurtarılmış bölge ilan ettikleri bir okula sürüldü. TÖB - DER'in kapatılmasına ve öğretmenler üzerindeki baskıların artmasına bağlı olarak ilerici öğretmenlere MHP'li faşistlerden gelen saldırılar da arttı. Celal Demir adlı öğretmenin evi önce kurşunlandı, sonra da TİT imzalı bir mektupla öldürüleceği ihtar edildi. Tüm bu baskılar üzerine Eskişehir TÖB - DER'de BD - DİB - DM - Halkçı Öğretmenler ve Devrimci Öğretmen'den oluşan beş grup, ortak bir bildiri hazırlayıp dağıttılar. Beş grubun birlikte düzenlediği toplantıya DİSK 6. Bölge, Maden - İş 12. Bölge temsilcileri ve TÖB - DER merkez yürütme kurulu üyesi Tekin Üstün katıldılar. Toplantıda BD, DİB ve DM'ler tarafından verilen önergeler gereğince, Meclis'te baskı yasalarına karşı direnen ilerici parlamenterlere, MESS'e karşı savaşıma hazırlanan MADEN - İŞ sendikasına dayanışma ve hükümet sözcülerine de protesto mesajları çekildi.



Eskişehir'de Celâl Demir'e gönderilen tehdit mektubu

KASTAMONU'DA İLERİCİ ÖĞRETMENLER ÜZERİNDEKİ BASKILAR

1. ve 2. MC'nin Milli Eğitim Md. Bolu AP milletvekili adayı Necmi Yazıcıoğlu, Kastamonu'da yeniden aynı göreve getirildi.

Milli Eğitim Müdürü, kadrosu ile iş başına gelir gelmez, sürgün, kıyım işlemlerine dört elle sarıldı.

Önceki Milli Eğitim Müdürü TÖB - DER üyesi Osman Tarhan, il merkezinde bir ortaokula öğretmen olarak verildi.

Merkezde 24 Aralık eylemine katılan öğretmenlerin 28'inden 24'ü açığa alındı. Çatalzeytin ilçesinde de eyleme katılan 13 öğretmen aynı haftada açığa alındı. İlçeler de dahil tüm ilde ilerici, demokrat öğretmenlerin sürgün listelerinin hazırlandığı öğrenildi.

Ayrıca yönetmeliklere aykırı atamalar da yapılmaktadır. Henüz stajyerliği bile kalkmamış iki sağ eğilimli öğretmen, Merkez Yetiştirme Yurdu'na atandı. Yetiştirme Yurdu'nda kalan ve ortaöğrenimde okuyan altı ilerici genç yaşları dolduğu gerekçesi ile sokağa atıldılar.

İhsangazi Yatılı Bölge Okulu'nda TÖB - DER üyesi öğretmenler, ilin en uzak köylerine sürüldüler. Yerlerine yeni mezun dört faşist atandı.

Kastamonu Eğitim Enstitüsü'nde ise Bakanlık, okul müdürü TÖB - DER üyesi Osman Uludağ'ı Erzurum'a sürdü. Diğer öğretmenlerin de sürülmeleri bekleniyor. Okul müdürlüğüne MHP militanı olarak tanınan Mustafa Eski atandı.

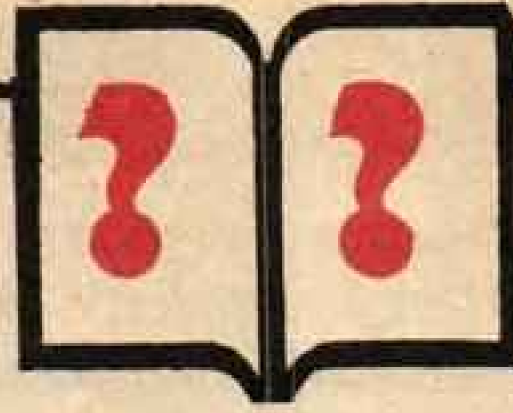
Tüm bunlara karşı Kastamonu ilerici öğretmenleri, BD, DÖ, DDB grupları bir araya gelerek, kıyım, sürgün, açığa alınmalarla ilgili olarak ortaklaşa yardım fonu oluşturdular.

SİİRT YETİŞTİRME YURDU KURŞUN YAĞMURUNA TUTULDU

10 Aralık günü gece 23.30'da yetiştirme yurdu nöbetçi öğretmenine telefon eden biri «Nöbetçi öğretmen orada mı?» diye sordu. Bundan 20 dakika sonra da iki kişi, yetiştirme yurdunu, öğretmen odasını hedef alarak kurşun yağmuruna tuttular. Öğretmenler ve öğrenciler kendilerini yere atarak ölümden kurtulabildiler. Siirt Yetiştirme Yurdu'nun ilerici öğretmenleri yaptıkları açıklamada «Bundan önce silah bile patlamayan Siirt'te, Demirel hükümetiyle birlikte artık eğitim kurumları, resmi kurumlar kurşun yağmuruna tutuluyor. Ne var ki bütün bunlar bizleri yıldıramayacaktır» dediler.

İLKSAN'DAN HABERLER

İLKSAN (İlkokul Öğretmenleri Sağlık ve Sosyal Yardım Sandığı) Ankara'da üyelerine ucuz fiyatla ve taksitle tüketim eşyası satan «İlksan Öğretmenler Pazarı» açtı. Pazar Ankara öğretmenleri tarafından sevinçle karşılandı. Öte yandan şimdiye değin kira ile işletilen İlksan defter ve tifdruk işletmesi, Avcılar'daki binasından, sandığın Gebze'deki kendi arsası üzerinde inşa edilen yeni fabrikaya taşındı. İlksan fabrikası, emekçi halk çocuklarına daha kaliteli ve ucuz defter sunma amacını güdüyor. Sandığın yayınladığı haber bülteninde, 1979 temmuzundan bugüne kadar sandığın üyelerine yaptığı karşılıksız yardım miktarının toplamı, 57 milyon lirayı geçmektedir. Ayrıca kâr amacı gütmeyen dinlenme tesislerinin de 1980 yazına dek üyelerin yararına sunulması için çalışmalara şimdiden başlanmıştır.

NE OKUYALIM?  NE OKUTALIM?



YARIN BİZİMDİR YOLDAŞLAR / Manuel Tiago Sanat Emeği Yayınları, 384 sayfa, 150 lira

Portekiz'de faşizm altedileli çok oluyor. Ama bugünlere, öyle bir günde gelinmedi. Yıllar süren savaşım sonucu kazanıldı zafer. Bütün Portekiz halkının, ilericilerin, demokratların, özellikle illegal koşullarda savaşan komünistlerin gün gün, saat saat süren kavgaları sonucu kazanıldı.

İşte bunu «Yarın Bizimdir Yoldaşlar»ı okurken daha iyi anlıyorsunuz.

Sanat Emeği Yayınları arasında çıkan «Yarın Bizimdir Yoldaşlar», Portekiz komünistlerinin parti yaşamlarını ve faşizme karşı verdikleri kavgayı anlatıyor. Partili komünistlerin, faşizm koşullarında kitle çalışmalarını nasıl bir ustalıkla başardıklarını, onlara öncülük etme, faşizme karşı savaşta ayağa kaladırma görevlerini nasıl yılmadan, cesaretle ve büyük bir özveriyle yerine getirdiklerini anlatıyor. Ama yüzeysel, kuşbakışı bir yaklaşımla değil. Savaşımı bütün zenginliği ve derinliği içinde vererek.

Ve bütün bunları yalın, süssüz bir anlatımla yapıyor. Anlattığı hayat kadar çıplak bir dil kullanıyor yazar. Kitabın ilk basımını yapan yayınevinin notundan anlaşıldığına göre, romanın yazarının kim olduğu bilinmiyor. Bulunan müsveddelerdeki Manuel Tiago adının takma bir ad olduğu ve anlattıklarını büyük bir olasılıkla yaşamış olduğu sanılıyor. Zaten romanı okurken bunu siz de farkediyorsunuz. Çünkü öylesine sinmiş gerçekçilik duygusu satırlara.

«Yarın Bizimdir Yoldaşlar» yalnızca bir roman değil, aynı zamanda Portekiz komünistlerinin deneylerini toplayan özlü bir ders kitabı. Bu yüzden birinci baskısı kısa zamanda tükenen bu kitabı, herkesin arayıp bulması ve okuması gerek.

YAŞAMAYA DAİR
Nâzım Hikmet
(Gözlem Yayınları)

GÜZEL GÜNLER GÖRECEĞİZ
Nâzım Hikmet
(Arkadaş Kitaplar)



Şimdiye dek, Nâzım Hikmet'in şiirlerinden çocuklar için yapılmış seçmeleri toplayan iki kitap yayınlandı. Biri Gözlem Yayınları'ndan çıkan «Yaşamaya Dair», öbürü Arkadaş Kitaplar'dan çıkan «Güzel Günler Göreceğiz». Her iki kitap da, Nâzım'ın büyükler için yazdığı şiirlerin taranıp, içlerinden çocukların da okuyabilecek olanlarının seçilmesinden oluşmuş. Bu seçimde ölçü olarak, genellikle şiirlerin çocuk konulu oluşu gözetilmiş. Yalnız «Güzel Günler Göreceğiz»de, az da olsa Nâzım'ın çocuklar için yazdığı şiirler de var. Bu kitabın olumlu bir özelliği de, çocukların anlamını bilemeyeceği sözcüklerin açıklanmış olması. Bu, çocukların şiirleri daha iyi kavramasına yardım ediyor. Ancak «Yaşamaya Dair»deki şiirlerin seçiminde, daha isabetli davranılmış. Çocuklarla ilintili şiirler daha çok bu kitapta.

Çocuklarımıza işçi sınıfımızın, halkımızın bu ölümsüz ozanını tanıtmak istiyorsak bu iki kitabı okutmalıyız. Okurken yalnız onu tanımakla kalmayacaklar, onun o eşsiz, süzme bal tadı taşıyan Türkçe'siyle, dilimizi ve şiiri de daha çok sevecekler-dir.

bir öğretmenin sovyetler birliği gezisinden notlar

İnsanın yurt dışına çıkmasının, başka ülkeleri ve insanları tanımasının sevindirici bir şey olduğunu söylemeye gerek yok sanırım. Ama gideceğiniz ülke Sovyetler Birliği ve tanıyacağınız halk da Sovyet halkı olunca, sevinç sözcüğü duygunuzu anlatmaya yetmiyor. Çünkü sevinciniz heyecana, taşkın bir coşkuya dönüşüyor. Bundan daha doğal bir şey de olamaz sanırım. Çünkü dünyanın ilk sosyalist ülkesi, sosyalist sistemin güçlü ve görkemli kalesi, dünya halklarının dostu ve barışın güvencesi Sovyet Sosyalist Cumhuriyetler Birliği'dir gittiğiniz yer ve aralarında dolaşacağınız, yan yana olacağınız insanlar da bu ülkenin yiğit, çalışkan, onurlu insanlarıdır.

Bu duygularla gittiğim SSCB'de 12 gün kaldım. 12 günde ne görülebilirse görmeye çalıştım. Tabiî Moskova'da ve Leningrad'da. Çünkü yalnız bu iki kenti kapsıyordu gezimiz.

Moskova olağanüstü bir kent. Hangi açıdan? Bir kent hangi açılardan olağanüstü ola bilirse o açıdan. Bir kez yerleşim düzeni son derece rahat insanın içine ferahlık veriyor Bizde genellikle büyük kentlerimizde evler, binalar iç içe, üst üstedir. İnsanlar birbirine yapışık bu taş bloklar arasında ezilir, binalardan ne gökyüzünü ne de on metre ötelerini göremezler. Oysa Moskova'da, her apartman bloğunun arasında bahçelik bir yer var. İnsanın nefes alabileceği bir yer. Sonra caddeler çok geniş ve iki yanları mutlaka ağaçlı. Sanki Moskova tümüyle dev bir park. Trafik son derece rahat. Rahat çünkü yerin altında 180 kilometrelik, Moskova'yı baştan başa dolaşan bir metro ağı var.

Moskova'da kaldığımız süre içinde, müzeleri ve görülmesi gereken yerleri gezdik. Bu yazının sınırları içinde hepsini anlatmam olanaksız. Ama bunların arasında iki şey var ki gördüğüm, onları anlatmadan geçmem de olanaksız : Biri Lenin'in mozolesi, öbürü Nâzım'ın mezarı.

Lenin'in mozolesi, bildiğiniz gibi Kızıl Meydan'da. Kızıl Meydan koca bir alan. Bizim 1 Mayıs Alanı'nın iki katı büyüklüğünde. Bu alanın bir yanını çeviren Kremlin Sarayı'nın duvarlarının dibinde, Lenin'in mozolesi var. Öyle beklediğiniz gibi çok büyük, devasa bir yapı değil, alçakgönüllü, sade, yalın bir anıt. Ama bu yalınlık öylesine çarpıcı ve öylesine etkileyici ki karşısında ürperiyorsunuz. Önünde yüzlerce metre uzayan bir kuyruk var. Lenin'i görmek isteyenlerden oluşan bir kuyruk. Ve bu kuyruk hiç bitmiyor, ne zaman gitseniz, orada olduğu gibi duruyor. Öylesine sayıyor ve seviyor Sovyet halkı önderini, kurtarıcısını. Kuyruğa girdikten ancak 1,5 - 2 saat sonra mozolenin yanına varabiliyorsunuz. Kapısından girip bir sürü merdivenden indikten sonra, birdenbire o büyük «an»ın içinde buluyorsunuz kendinizi. Damarlarınızda dolaşan kanın yanmaya başladığını duyduğunuz bu çok kısa fakat çok büyük «an»ı, bütün derinliğiyle belleğinize kazımak istiyorsunuz : Karşınızda, bir cam bölmenin ardında, giysileri içinde, çekik gözleri ve geniş alnıyla, dünyanın çehresini değiştiren adam, Lenin yatıyor.

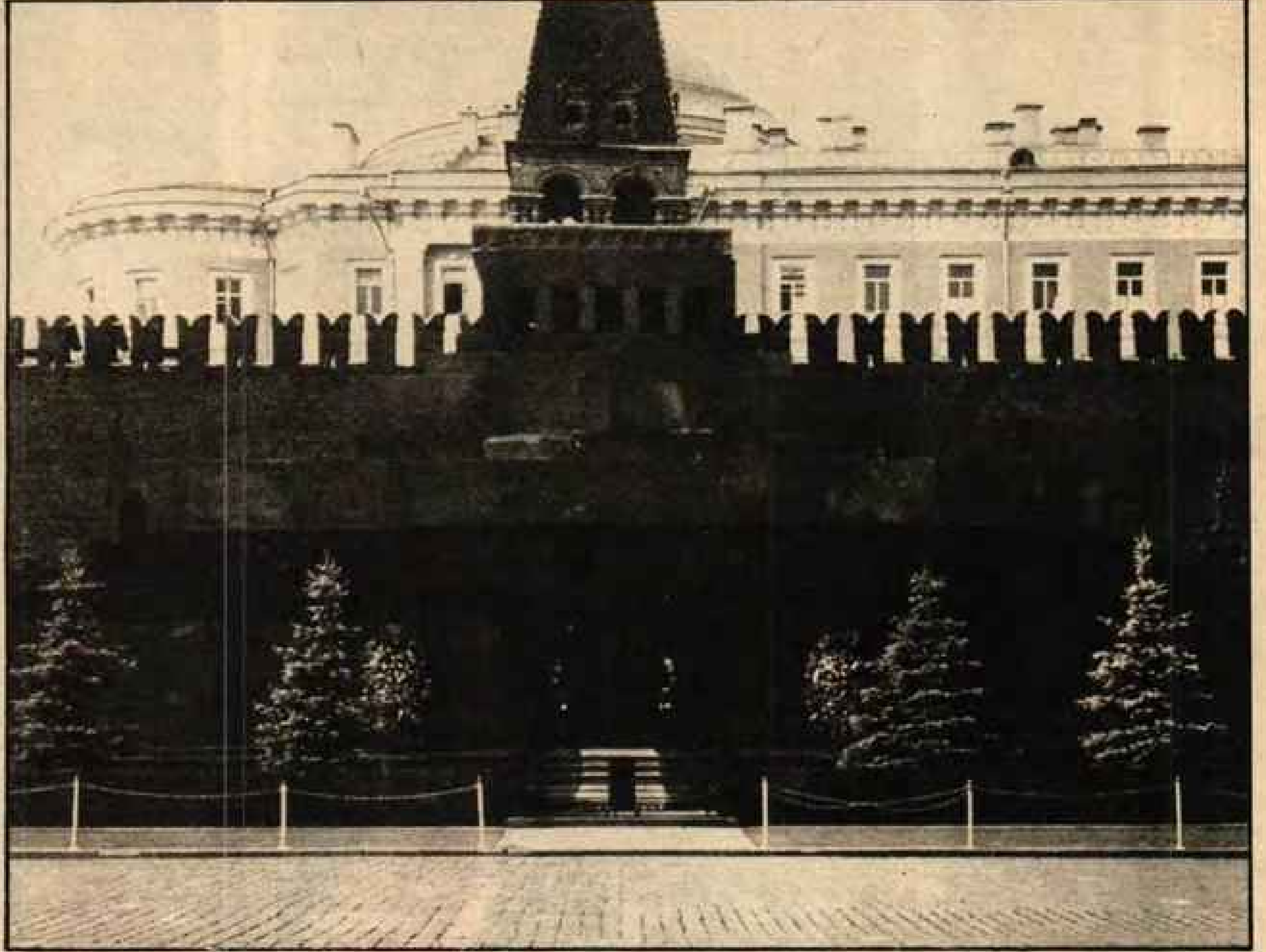
Aynı, benzer duyguları, Nâzım'ın mezarını ziyaret ederken de yaşadım. Nâzım'ın mezarı başındaki «an» da, belleğime ateşten dakikalar olarak kazındı ve orada, yaşadığım ender büyük «an»lardan biri olarak yanıp duracak. Nâzım'ın mezarı, içinde Mayakovski, Gogol, Çehov, Fadayev gibi birçok ünlü, büyük kişinin yattığı Nova Deviçi mezarlığında. Onun mezarı da yalın, gösterişsiz, sade. Başucunda, bir adam boyundan yüksek, siyah bir mermer parçası var. Üzerine Nâzım'ın, hamle eder ya da rüzgâra karşı yürür gibi, hafif öne eğilmiş boy rölyefi işlenmiş. Ve yanında, o bildiğiniz sade imzası : Nâzım. Aldığım karanfilleri, mezarının başucunda duran vazoya, elim titreyerek, özenle ve gösterebileceğim tek özenin bu olduğuna üzülerek koydum. Ve sonra uzanıp yanağından saygıyla öptüm. O soğuk mermer parçasından içime bir sıcaklık aktı. Taşın içinden geçip yüreğime ulaşan bu sıcaklık, Nâzım'ın hâlâ atan, sevgi, inanç ve hasret dolu yüreğinin sıcaklığıydı. Çünkü Nâzım, bu Türkçe'nin komünist ozanı, şiiri de kavgası da yüce insan ölmemişti, hâlâ capcanlı yaşıyordu.

Gelecek sayı :
Piyonerler Sarayı
ve Leningrad

LENİN'İN KATAFALKI
BAŞINDA NÖBET (1924)

"Ben bir Orta Asyalıdan aldım nöbeti... Elimde tüfek, duruyorum kımıldamadan Lenin'in baş ucunda. Krupskaya'yı görüyorum. Lenin'in alnını görüyorum. İnsan seli dört koldan, iki kol bir yandan, ikisi öbür yandan, ardsız arasız akıyor... Matem marşını duyuyorum. Dört koldan, ardsız arasız akan insanlarla ilgim kalmadı. Lenin'e bakıyorum ve ağlamak istiyorum Anuşka, nöbet yerinde ağlanır mı, ağlanmaz mı, umrumda değil, ağlamak istiyorum, ama ağlayamıyorum."

NÂZIM HİKMET
(YAŞAMAK GÜZEL ŞEY
BE KARDEŞİM)

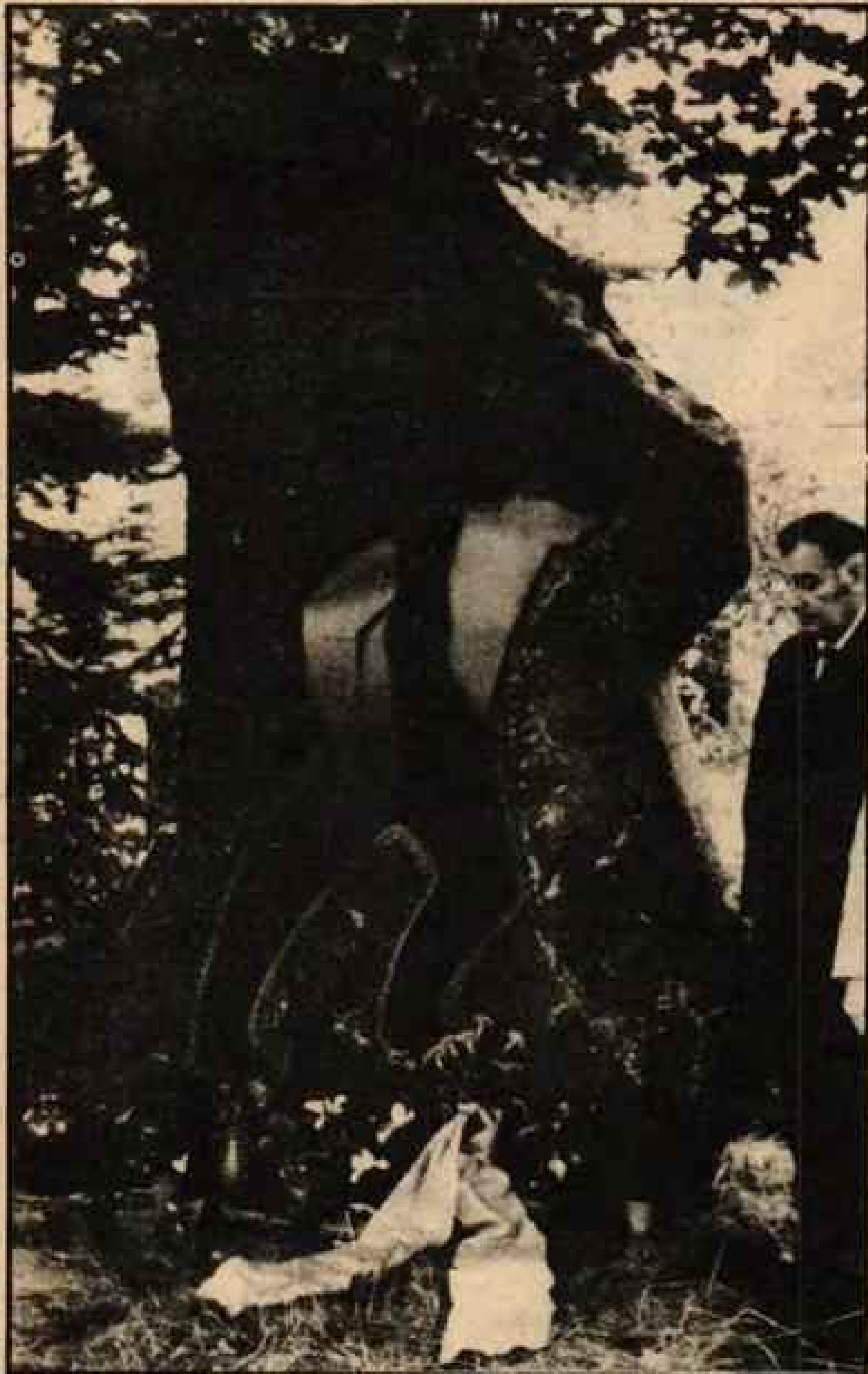


Lenin'in mozolesi

LENİN'LE

Yazın gün ışığına dalar gibi
hayatın içine dalmak,
niçin dünyaya geldim,
niçin yaşıyorumun
karşılığını bulmak,
genç kalmak gelen günler gibi
genç kalmak gelen günlerle beraber,
genç kalmak,
bir toprak yeşil,
bir bayrak kızıl
bir güvercin ak,
Lenin'le aynı türküden,
aynı ırmaktan,
aynı siperden, aynı yapı yerinden olmak...

NÂZIM HİKMET



Nâzım'ın mezarı

Öğretmenin Birliği ● Aylık Öğretmen Gazetesi
● Sahibi ve Sorumlu Yönetmen : Süleyman Altaş
İdare Yeri : Hatboyu Cad. Adalı Pasajı No: 6 Kat: 3 No: 39 Bakırköy - İst.
● Dizgi : ÖZAL Matbaası
● Baskı : Maden-İş B. Evi
● Fiatı : 25.— TL.
Yazışma ve havale adresi:
P.K. 512 Sirkeci - İstanbul
● Son baskı tarihi : 12 3. 1980

TÖB-DER AÇILSIN!







